

КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүд БУХЫ АРАД ЗОН БАЙШАНА

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТҮЙ

44-дөхи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министруудай Советэй орган

№ 150 (11444)

1967 оной июниин 28, среда

Сэн 2 мүнэгэн

ЗОРИГЖУУЛХЫ, ЭЛСҮҮЛХЫ ХҮСЭТЭЙ ПОЛИТИЧЕСКЭ ДОКУМЕНТ

Агууеахэ Октябрийн социалист революцийн 50 жэлэй ойдо зориулагданан КПСС-эй Центральна Комитетэй Тезисүүд хэблэгдэн гараба. Эдэ Тезисүүд партия ЦК-гай июниин Пленумээр хайшаагдаһан юм. Мүнөө бухы совет хүнүүд байр баясхалантайгаар, омог дүүрэнээр энэ түүхэтэ документые угтан, гүнзгий анхралтайгаар шудалжа эхилбэ.

Тэрэ тооло манайшье республикын ажаллад политическэ болон ажалал тон ехэ дэжэлын оршон байдалда партия энэ уриа угтаа. Агууеахэ Октябрийн хүндэлдэлд абанан социалист уялгааа промшлентостинийн предпринимудай коллективүүд, колхоз, совхозуудайн хуудэ ажаллад эрхмн байнаар дүүргэжэ байхай. Тиин партия ЦК-гай Тезисүүдэй танилсаа зуураа, улам эршэмтэйгээр, улам хайнаар хүдэлжэ, манай нийтин хэргэтэ — коммунизмын материально-техническэ үндэһэ буури байгууллага оруулаха өөрөөгөө хүйтэе улам арьбадхаха тухайнаа мэдүүлһэн үгэнууд Тэдэ-Воробейго дала дайдаар. Варгжан-Хурамаханай хада уулануудаар, элдэн Хорн-Яруунын, Дунгы Худэри нутагуудаар республикын байр баясхалан тохой бүхэнээр эзэлжэ эхилбэ, социалист мүрьсөөнэй эршэтэ долтин улам хүсэтэйгээр эбхэрнэ.

Энэньшье ойлгосотой, тиихэ ёһотой ха юм даа. Юуб гэхэдэ, партия ЦК-гай эдэ Тезисүүд дотор Агууеахэ Октябрийн социалист революцийн үгүүлээр совет арадай дабажа гараһан ба баатаршалгын харгы замтай дүнгүүд, шэнэ общество байгуулаха хүшэр хүндэ, орбо хэргэе уларидан хүтэлбэрлэхэ талаар Лениний партия баргашагүй баян дүй дүршэл согологдооб, Совет оройной мүнөө үе сагта баялуулхэ зорилгонууд элэрхэйлэн тодорхойлогдоо гэхэдэ. Эгээл тиимэ дээрһээ совет хүнүүд энэ документын гүн сэдхэлхээ хайшаа угтаа, партия дүлэтэ уриа гэжэ хүлээн абана.

КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүд туйлай ехэ элсүүлхы, зоригжуулхы хүсэтэй политическэ документ мүн. Тэрэ хадаа совет хүнүүд тэрэ оройногтоо ажахын, соёл культурын байгуулалтада шэнэ ехэ иналта, ам-

жалта туйлахадан эршэ зоригиёнь бадаруула, коммунизм байгуулаха манай агууеахэ хэрэгтэй үнэн зүб байһанда улам ехэ эгитгэл найдабари тэдэндэ түрүүлжэ, партиянын нангин хэргэтэ бээс гүйсэд үгэнги байхаар, совет патриотизмын, пролетарска интернационализмын үзэл бодолоор, буржуазин, хушанай хара мунхаг сагай хархис үзэл бодолой хог үлгэдэлнүүдтэ эбсэхгүйгээр хандуула үзэл бодолоор совет хүнүүдье хүмүүжүүлгэдэ туйлаха байна.

Тиимэ дээрһээ мүнөө КПСС-эй ЦК-гай эдэ Тезисүүдэй гарантай дашрамдуула, бухы партияна оргонуудай, партияна организацинуудай, бухы коммунистуудай хэргэ бүтээхэ юмэн ехэ. Нэн түрүүн энэ документтэй ажаллаха бүхэнэй танилсаа, гүн ухыень ойлгон абаха тухайн анхарха шуухала. Эгээ мүнөө үедэ хэблэл газетэ абаха, радио-дамжуула, элхидэл, лекции, хөөрөөлөө шагнаха бухы эрхэ байдал хүн бүхэндэ байгуулаха үгэхэ тухай наанамажа болодоно. Эндэ илангааа холо хээгүүр байрладаг малшад, механизаторнууд тухай хэлэгдэнэ. Эдэ зомнай түб газарһаа холо байжа, эдэ бүгдөөр үдэр бури хангагдахан, мүн сүлөө забдаршье бэрхшээл ха юм. Тээшье зарим газарта газетэ, журналуудые захигшадтань хүргэхэ хэргэ тиимэ хайнаар эмхидхэгдэгүй байһаниинь, мүн зарим агитаторнуудай, политинформаторнуудай холын малшадта ошожо хөөрөөлөө хэзэнэ, илангааа мүнөө зунай сагта, хомор болоһонинь мэдэжэ.

Эдэ бүгэдэе хараада абажа, соёл сурталынгаа бухы хуысе — агитатор, пропагандист, политинформатор, мүн соёлой бухы эмхи зургаануудые партия энэ документын гүн ухыень ажаллада ойлгуулаха хэргэтэ эмхидхэн элсүүлхэ гэжэ партиянын райкомнуудай, партияна организацинуудай шуухала зорилго болоно. Тиимэ зуураа ойлгууламжын энэ хүдэлмэридэ эрхмн хайн агитаторнууд, пропагандистнууд, политическэ ба юрэнхы эрэмдэйнгээ талаар гүнзгий бэлдэхэлтэй коммунистууд болон партияна, советскэ хүтэлбэрлэхы хүдэлмэ-

ригжэдэй элсүүлгэдэ байһаниинь ойлгосотой бод даа. Тэршэлэн энэ ушарые наабаа-шалан, илангааа хүдөөдэхы агитаторнууд бэлдэхэл хайнтай хүнүүдээр шэнэлэн бүрдхэхэ, мүн тэдэндэ хүргэгдэхэ туйлахамжые эрид хайжаруула хэмжээнүүд хараагдаа бол, үлүү ажал болохогүй. Ушар юуб гэхэдэ, үшөөл олон колхоз, совхозуудай партияна организацинуудта минил хоохон нэрэ зүүһэн агитаторнууд биил байдаг. Партиянын райкомнуудай агитаци, пропагандын таһаг, партияна гэрээлэй кабинет агитатор болон пропагандистнуудай ажал хэргэтэн бодото туйлахамжа хүргэхэ тодорхой хэмжээнүүд хараалха ушартай.

КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүдэй гүн ухыень арад зоной дунда ойлгуулан тараалга Агууеахэ Октябрийн 50 жэлэй ойн хүндэлдэлд дэлгэрһэн бүгэдэ арадай социалист мүрьсөөе улам хүсэтэйгээр бадаруула гол зорилготой нягта холбоотой байха ёһотой. Мүнөө совет хүнүүд коммунист байгуулалтын шийдхэхы халбаринуудта гол анхаралаа хандуулна гэбэл: шэнэ табан жэлэй түсэбье амжалтатайгаар бөөлүүлгэдэ, ажыхыгаа эрхилэгын экономическэ хубилалты хүүсэндэ хүргэхэ, ажалал бүтээсэ дээшлүүлхэ, промшлентостин болон хуудэ ажахын үйлдбэрлэн улам ашагтай, олзо ехэтэй байха гэжэ мэтэ ажахын, соёл культурын тодорхой шуухала зорилгонууд мүн болоно.

Эгээл эдэ тон шуухала зорилгонуудые амжалта ехэтэйгээр шийдхэхэ хэргэтэн ажаллада туйлаха, элсүүлэн ударидаха гэжэ партияна, советскэ профсоюзтай болон комсомолой организацинуудай уялга мүн. Республикын хуудэлмэришэн анги, колхозно тарашал, интеллигенци Агууеахэ Октябрийн 50 жэлэй ойн ойртохо бүри эршэтэ ажаллангаа үрэ дүнгүүдэе улам ехээр арьбадхаха, эрхмн бэлгүүдэе асархын түлөө тэмсэни. Совет сагай мундэлһөөр табан жэлэй туршдаа дабажа гараһан харгы замаа дүнлэн хараадаа, тэдээр сэдхэлхэ ханажа, омог байраар дүүргэжэ, эрээдүйгөө бүри харуул хайхан үндэр тээшэ бата эгитгэлтэй гүр дашаха эршэ зоригтоо улам хүсэтэйгээр бадаруулахы заатаргүй!

Буряадайнай хуудэ ажахын хүдэлмэрилэгшэ КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүдэй бонирхон танилсаа. Зураг дээр: республикын хуудэ ажахын туршалгын стапийн техник Л. А. Ведеников. Ивалгын туршалгын ажахын 1-дхн отделения нооно хайшаагдаһа Тезисүүдэе уншажа үгэнэ.

ХҮНДЭТЭЙГӨӨР УГТАБА

«Агууеахэ Октябрийн социалист революцийн 50 жэлэй ой» гэһэн КПСС-эй Центральна Комитетэй Тезисүүд газетэнүүдтэ толидожо, радионогтоо дамжуулагдаба. Эдэ Тезисүүд партия ЦК-гай июниин Пленумээр хайшаагдаба. Партиянын гүн гүнзэгтэй ухалтай энэ документ дотор Октябрийн революцийн иланан сагнаа хойшо түүхэтэ 50 жэлэй туршдаа совет арадай баатарлтай замтай дүн согологдожо, шэнэ социалист общество байгуулаха талаар ленинскэ партиянын бөөлүүлһэн асары ехэ дүй дүршэл эли тодоор харуулагдаба.

Энэ документые манай Лениний орденот мяха-консервын комбинатай олон тоото хүдэлмэришэд байр баясхалантай, ажал болон политическэ дэжэлтын оршон байдалда угтаба.

КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүдэй газетэнүүдэе абанан дары комбинатай парком цехүүдэй партияна эхн организацинуудай секретариатай саг зуурын үлөөлөр үнэргэжэ, энэ документые хүн зондо ойлгуулаха, ухыень талбарилха үгэхэ зорилгоор даб хуудэ хэжэ хүдэлмэришэд дунда политинформаторнууд Тезисүүдэе уншаа эхилхэхэ байна. Паркомтой үгэхэлээр манай комбинат дээрэ октябрийн социалист шийдхээр байдаг. Тиимэһээ энэ уншалгын тематикын Тезисүүдэй ухалтай холбоотойгоор хубилган шийдхэхэ гэжэ паркомын шийдхээр гаргаа. Тиимэһээ саашаа КПСС-эй ЦК-гай гарган Тезисүүдэй ухыень хүн зондо ойлгуулаха хүдэлмэри улам гүнзэгээрхэ, бүри үргэдхэхэ зэргэтэй.

«Агууеахэ Октябрийн социалист революцийн 50 жэлэй ой» гэһэн Тезисүүдэй тунхаглагдаһан ушар үйлдбэрлэн хэргэтэ аша үрэ ехэтэйгээр нүлөөлхэ, ажалал бүтээсэе улам эршэдхэхэ байһаниинь дамжаггүй.

Ю. ШТИКОВ,

Улаан-Удын мяха-консервын комбинатай паркомой секретарь.

Томско область Ленинэй орденоор шагнагдаба

СССР-эй Верховно Советэй Президиум ажахын, соёлой байгуулалтын талаар областнын ажаллада амжалта туйлаханай түлөө Томско областине Ленинэй орденоор шагнаба. (ТАСС).

А. Н. Косыгина Нуба ошонон тухай

НЬО-ПОРК, июниин 26. (ТАСС). ООН-ой Генеральна Ассамблей оной яаралтай тухай сессидэ хабаадаха Советскэ делегация толгойложо ошонон СССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлгшэ А. Н. Косыгин Кубан Республикын правительстватай хэлсэхэнэй үндэһөөр. Гавана ошонго НьО-Поркхоо ниндээ.

А. Н. Косыгин Кубада

ТАВАН, июниин 27. (ТАСС). СССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлгшэ А. Н. Косыгин Кубын революцион правительствын урлаар июниин 26-да Гаванада хани ёһоор айлшааха эрээ. Аэропорт дээрэ А. Н. Косыгин Кубын революцион правительствын Премьер-Министр Фидель Кастро, Кубын Республикын Президент Освальдо Дортикос, Кубын компартия ЦК-гай эмхидхэлэй асуудалнуудые даадаг секретарь Армандо Харт, Кубын компартия ЦК-гай гададын политическэ асуудалнуудые даадаг комиссийн түрүүлгшэ Осман Гасенфигер, Кубын Республикын Гададын хэрэгүүдэй министр Рауль Роа болон бусад тухаалтаат уугтаа. Кубын Республикада СССР-эй хэрэгүүдэе саг зуура даажа байһан эгитмэгтэ түлөөлгшэ Ю. А. Лебедев түрүтэй Советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэд А. Н. Косыгиниин уугтаа.

Угтаа

Угтаагай хуудэ бүүд багаар Мухар-Шабарэй «Эрдэм» совхозой ажаллад Агууеахэ Октябрийн 50 жэлэй ойе эрхмн бэлдэтгэгээр угтахын түлөө үдэр уялануудые абажа, социалист мүрьсөө эмхидхэхэ бэлэй. Тээд мүнөө совхозой хид абанан уялануудаа ямарууа дүүргэжэ байна гэжээ? Тээшэ болгон ажахын наалшадтай, шубуушадтай ажалы хаража үзэе. Энэ жэлэй түрүүшын хахалта совхозой наалшад түрэндэ 9400 центнер хү тушааха түсэтэй байһан аад, харин тэрэнэе юниин арбан үдэр 52 центнерээр үлүүлэн дүүргэе. Совхозой наалшад түсөөһоо гадуур үшөө 2000 центнер хү тушааха гэжэ шийдхэ, тэрэнэ амжалтатайгаар бэлдүүлжэ байхай.

Ажал эмхидхэлгын бүхэсоюзна зүблөөн

МОСКВА. (ТАСС). Ажалы эмхидхэлгын асуудал зүбшэн хэлсэхын тула зарлагдаһан, 1500 хүнэй хабаадагтай бүхэсоюзна зүблөөн июниин 26-да Ф. Э. Дегержинскийн нэрэмжэтэ Түбэй клуб дотор нээгдэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэгшүүдэ кандидат, ВЦИСП-эй түрүүлгшэ В. В. Гринин эхилгын үгэ тобшохоноор хэлэжэ, зүблөөн нээбэ.

Ажалал ба салин хүлһанэй асуудалнуудаар СССР-эй Министруудай Советэй Гүрэнэй комитетэй түрүүлгшэ А. П. Волков «Промышленность ба барилдаа» ажалда эрдэм ухаанай заабар үргэнээр нэбээрүлэн дэлгэрүүлжэ тушаа КПСС-эй XIII сьездын Директивнуудые дүүргэхэ хэмжээнүүд тухай» гэһэн элхидхэл хээ.

УРМАШАМААР

Наалшадтай дунда дэлгэрһэн социалист мүрьсөөдэ хоёрхои отделение П. Наховой хүтэлбэрлэдг гүртын коллектив түрүү зэргэдэ ябана. Жэлэй түрүүшын табан һара соо гүүртынхид үнээн бүриһөө 940 килограмм хү наагаа. Энэ фермын наалшад мүнөө аймаг соётог хоёрхои хуурида ябана.

Наалшадтай дунда Акулина Оленикова Галина Юзина хоёр эрхмилэнхэй. Тэдээр даажа абанан үнээн бүриһөө 1278—1233 килограмм хү наажа, жэлэйнэ түсөө орой зургаан һара соо дүүргэжэ шийдхэнхэй.

Совхозой наалшад болон шубуушад абанан уяланга урлаатайгаар дүүргэжэ байһан урмашамаар. Л. ГОМБОВ.

А. Н. КОСЫГИНАЙ ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

НЬО-ПОРК, июниин 26. (ТАСС). Үсэгэлдэр ООН-ой Генеральна Ассамблей оной яаралтай тухай сессидэ Советскэ Союзай делегация толгойложо, СССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлгшэ А. Н. Косыгинай пресс-конференци болоно.

Дутын Зүүн зүгтэ дайн сэрэгтэе ушаруулаһын тула Советскэ Союз бага беш алхамуудые абан байна гэжэ А. Н. Косыгин мэдүүлбэ. Тээд үсэгэлдэ оролдогонь ашатай байбагүй. Изыль ээрхэг түрмхэй довтолго хэжэ, дайн сэгсэр хуужаада.

Дутын Зүүн зүгтэ дайн сэрэг дахинаа нэргэжэ, бүри ехэ хэмжэтэй болохынь тохьбодуулаһын тула Нэгэдмэл Нанинуудай Организаци, гүн ардууд, бухы гүрэнүүд бухы хүсөөрөө мэдэхэ ёһотой гэжэ А. Н. Косыгин хэлэбэ. Эрхэг довтолгын болоһоной үзүүлээр Израилын олон араб гүрэнүүдэй хоорондо дайн сэрэгтэе болуулаха зорилготойгоор хэдэ хэдэн хэмжээнүүдэ Аюулгүйн Советэй абананье таанар мэтэ. Мүн Советскэ Союз өөрингөө зүгһөө энэ таар горитой юмэ хээ.

Мүнөө сэрэгтэй аюулганууд хэргэнэгүй. Гэшь ээрхэг түрмхэйгөөр довтолгоно Израилы ардууд Нэгэдмэл Республикын, Сирийн, Иранин нилдэ ехэ газарые эзэмдэнэ байна. Гүрэнүүдэй сэрэгүүд бөө бөөнгөө урдаһаа үргүүсэжэ зогсоод байна. Хэрбэ Израилин эрхэг түрмхэй довтолгын хойшлогонгуудай хадгалдаггүй хаань, дайн сэрэг хэзэһээгүй шалжэ болохо байна. Тиимэ дээрһээ энэ түрүүн ухда шаанартай гэжэ манай табигад зорилго гэхэдэ, ээрхэг түрмхэйгөөр довтолгоно эрид руушаагдаха ёһотой, тэрэнэ сэрэгүүд эблэрлэн хилин саана дээр бусаагдан абаахалдаа ёһотой. Израилин сэрэгүүдэе ондоо оруулаһын тула дээрһээ гаргахы тухай асуудалтай шийдхэггүй байһан сагта энэ райондо дайн сэрэг дахинаа нэргэжэгүй юм гэжэ дэлхэйн хүнүүд найдаа шадахагүй байна.

Бухы араб оруулаһын түлөөлгшэдтэй уулзаха хоорондын хоорондын нэгэл юмэн дай хэлэжэ үгэнэ гээд Советскэ правительствэ толгойлогшо үгээс үргэлжэлүүлнэ. Энэнь

юуб гэхэдэ, Дутын Зүүн зүгтэхи бухы асуудалнууды эбэй ёһоор шийдхэхын тула сэрэгүүдэе эблэрлэгын хилин саана түрүшээр гаргахы шуухала. Дутын Зүүн зүгтэ байдалта хабаатай бухы асуудалнуудые нэгэ доро хаража үзэхэ гэһэн зарим бүлэг хүнүүдэй болон орононуудай оруулан дурдалханууд бүтэһгүй байна. Эдэ дурдалханууд энэ райондо сэрэгтэй аюулгануудые дахинаа нэргэжэжэгүй зорилгы шийдхэнхэй. Араб гүрэнүүдэй газар дээрһээ сэрэг гаргахы гэжэ шийдхэгдэ болоһоор гансал шийдхээр мүн, энэ хадаа мүнөө үедэ эгээн шуухала, эгээн гол асуудал болоно гэжэ дахинаа дабана.

Дэлхэй дээрэ түгшүүрине мангалуулжа байһан үсөөн беш асуудалнууд бии гэжэ А. Н. Косыгин хэлэбэ. Тэдэнэй тооло энэ түрүүшээр Вьетнамахи дайн ороно гэжэ. Энэ дайн сэрэгтэй дэлхэй дээрхи бухы түрүү хүсүнүүдээр буруушагдажа байгааһы наань, Вьетнамаа Америкын сэрэгүүдэе үгэ дүүгүйгээр гаргахы эрхтэ ардуудай табига байгааһы наань, дайн сэрэг үргэлжэлһөөр. Холбоото Штадуудай правительствэ вьетнам аратта сэрэгүү ээрхэг түрмхэй довтолго хэһэн заандаа байһа.

Вьетнам арад болбол Вьетнамай газар дээрһээ ээрхэг түрмхэй довтолгошодой гаража ошоогүй саг болотор харин ээрхэг түрмхэй-шүүдэ сэрэгүү хатуу шанга тэмсэлдэ зогсоохгүй байһандаа бидэнэр эгитэнэби. Вьетнам арадай энэ тэмсэлдэ Советскэ Союз, бусад социалист ороноуд, дэлхэйн бухы түрүү хүсүнүүд туйлажа байһаа дамжаггүй. Хайнаар хуужаһан промшлентостингүй, хүндэ хүшэр эрхэ байдалда байһан арад Америкын ээрхэг түрмхэйшүүдэ сэрэгүү баатар тэмсэл хэжэ байһынь бидэнэр хараһаби. Энэ тэмсэлдэ вьетнам арадай илаха байдалда бидэнэр эгитэнэби.

Генеральна Ассамблейн сессидэ дайнаа зуура, энэ президент Джонсонтой минни хоёр уулзада болоо. Тэдэ уулзалганууд дээрэ Советскэ Союзые болон Америкын Холбоото Штадуудые нонирхуулдаг хэдэ хэдэн асуудалнууд зүбшэн хэлэгдэжэ гэжэ мэдэсэгдэһэн.

Саашан А. Н. Косыгин эдэ уулзалганууд тухай мэдүүлжэ хээд, хэдэ хэдэн асуудалнуудта хариу үгөө.

Дутын Зүүн зүгтэхи, мүн Вьетнамахи байдал тушаа США-тай президенттэй хөөрөөлгөнэй ёһоор, тэрэнэй саананхы хүтэлхэтэ сэлгэхэ тухай асуудалда А. Н. Косыгин нитгэжэ «хариуцаба»: Дутын Зүүн зүгтэхи байдал тухай наанаа андалдахада, бидэнэр гол юмэн — Израилин сэрэгүүдэе дары гаргахы тухай асуудаллар господи Джонсонтой наанаа нэгэдэсгүйби. Тэрэнэй хараа бодог гэхэдэ, Дутын Зүүн зүгтэхи байдалтай холбоотой бухы асуудалнуудые наань доро хаража үзэхэ болоно. Харин бидэнэр эзэлһэн газар дээрһээ Израилин сэрэгүүдэе энэ дары гаргахы шуухала гэжэ тоолоһоно. Энэ хадаа мүнөө үеын гол шуухала зорилго болоно. Дутын Зүүн зүгтэхи байдал тухай асуудаллар саашаа наанаа андалдажа байһын тула Генеральна Ассамблей оной яаралтай сессийн хүдэлмэрин үедэ СССР-эй болон США-гай гададын хэрэгүүдэй министрүүд хоорондоо харилсаатай байха гэжэ бидэнэр хэлсэгдэнэ.

Вьетнамай асуудал тушаа СССР-эй ба США-гай хараа бодолнууд гүнзэгтэй алгасатай байһаниинь дахинаа эдирэ гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Советскэ правительствэ толгойлогшо түрүүшын неделидэ үгэрһэн Генеральна Ассамблейн хүдэлмэриин ханагатай дээрэ тоолобо. Генеральна Ассамблей дээрэ энэ неделин туршдаа үгэ хэлһэн хүнүүдэй олонхын Израилин ээрхэг түрмхэй довтолгы буруушаагдаа, Израилин сэрэгүүдэе эблэрлэгын хилин саана гаргахы эрхтэ табига. Израилин сэрэгүүдэе эзэлһэн газарһаан гаргахы шийдхээр — ООН гаргахы ёһотой гэжэ А. Н. Косыгин ошолон тэмдэглэбэ. Энэ асуудалтай шийдхээрине саашаандаа улааруулаа наа, шэнэ дайнал аюул тохьбодохо байна. Хэрбэ энэ талаар тус асуудал зүбөөр шийдхэгдэ наа, ехэһы, багашы гүрэнүүдэй зүгһөө ООН-ой шийдхээрине дүүргэжэ эрхтэ ардууд табига эрхэтэй байха юм.

(Түгсэхэлын 4-дөхи нюрта)

ЖЭЛЭЙ ДҮН ГАРГАХАДА...

Партийна хуралсалтай үнэгэрэгш жэлдэ аймаг доторнай 56 хургуули, кружок болон семинарууд хүдэлөө. Хамта 1132 хүн, тэрэ тооло 702 коммунист эрдэм мэдээсээ, политическ бэлдэхэлээ дээшлүүлэн байна.

Хуралсалтай жэлэй ахилахын урда тээ КПСС-эй районон комитет ажабуудай, предприинтуудай болон эмхи зургаануудай партийна организацинуудай секретарь-нартай зүблөө үнэгэрэгш, тэндэ партийна хуралсал яажа эмхидхэн абуулха тухай хөөрлөөн болоһон юм. Аймагай бүхы хуурын тосхонуудта, эмхи зургаануудта, үйлдэборин газарнуудта энэ асуудалаар партийна организацинуудай суглаан зарлагдан байна.

Политическ хургуули болон кружогуудай түрүүлхын хэсэгтэд хабаадахын тула партийна, советск эдэбхитэд эльгэгдэнэ юм. Тэдэнэр пропагандинтуудта, партийна организацинуудта түрүүлхын хэсгэл үнэгэрэгшэнь тухаламжа хурганан байна. Түрүүлхын хэсгэлүүдэй дүнгүүд КПСС-эй райкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдэ.

Партийна олохон организацинууд жэлэй туршдаа коммунистуудай хуралсалтай хойноһоо хилалтаа, үдэр бүрингөө хүтэлбэрилгэе хуудалхагуй. Тиммэнэе партийна хуралсал жэлэй туршдаа теоретическ талаараа яһала хайн хэмжээндэ үнэгэрэгшэе гэжэ тодорхойлогдоһо. Жэжэнь, Лениний нэрэмжэтэ, «Коммунизм», «Забайкалец», «Путь Ленина» колхозуудта, Мухар-Шабэрей болон Нэбэлдэйн дунда хургуулинуудта, хүн зоной ажабуудалай хэрэгшлэжэ хангадаг аймагай комбинадта, АТХ-да политическ хуралсал хүтэлбэрилгэ эрд хайжархан жэжээтэй.

Олохон пропагандистнууд хэсгэлдээ оролдоо хэсгэлгээр, нарийнлар бэлдэгдэ, тэдэнэе хайнаар, ойлгосотойгоор үнэгэрэгшэн. Хэсгэлдэ урда хайтайгаар үнэгэрэгшэ хэрэгтэ партийна организацинууд гол анхаралаа хангуулдаг. Политическ хуралсалтай ябаса тухай партийна суглаан, бюорогой засадын дээрэ зүбшэн хэлсэгдэ, кружокгой хүдэлмэйн хайжаруулха тухай хэмжээнүүдэе сэг сорнь абалаг байгаа.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организацин дэргэдэхи политическ ахин хургуулийн пропагандинстаар Никольскын дунда хургуулийн хуралсалтай талһыг даагша, коммунист Тимофей Дементьевич Буфоломеев худалжа гараа. Тэрэ нүхэр хургалдаа һонирхуулжа шадалаг, материаллаа ойлгосотойгоор хөөрлөг, нэмэлтэ баримтануудыг хэрэгшлэг байһан. Политическ хургуулида ябгашад хуралсалтайндаа программыг хуралсал шудалһан байжа, дүн гаргалгын

хэсгэлэй болоходо гараһан юм-мээ гүнзэгшөөр мэдэхэ байһанаа харуулаа. Энэ пропагандинстын хүдэлмэрин дүй дүршэл хэрэгшлэе партийна организацинуудта КПСС-эй райком дуралхан, тэрэнэй дүй дүршэлыг согсолһон тусхай хуудалһан хэблэгдэн гаргалһан юм.

Ургамалнуудыг хамгаалха талаар агроном, коммунист Валентин Владимирович Шамколович хэдэн жэлэй туршдаа пропагандинстаар хүдэлнэ. Тэрэнэй хүтэлбэрилжэ байлаг «Коммунизм» колхозоо эмхидхэгдэн политическ ахин хургуулийн хэсгэл баһал эмхи туримтайгаар, ухынгаа талаар үнлэр хэмжээндэ үнэгэрэгш байгаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Хэсгэл үнэгэрэгшдөө тэрэ элзэб литература, нутагай байдалһаа жэжээнүүдэе, тоо, баримтануудыг үргэнөөр хэрэгшлэг, материаллаа ойлгосотойгоор хөөрлөгдэ байгаа. Гадна тэрэнэй хэсгэлд нэгшлэе талһалаа гэжэ байгаагүй бшуу.

«Заганский» колхозой түрүүлэгшэ Г. М. Ковев марксизм-ленинизмын үндэһон суртал шудалдаг хургуулид хүтэлбэрилгэе, хэсгэлүүдэе хайнаар үнэгэрэгшэ. Пропагандист гэһон оорынгоо партийна даабарида үнэн сэхээр, оролдосотойгоор хандадаг. Үзэгшэ, шудалжа байһан материаллаа колхозойгоо ажабайдалтай холбоотойгоор аадаг. Дүн гаргалгын хэсгэлдэ тус хургуулийн хургалшад гүнзэгш мэдээсэтэй байһанаа харуулаа.

Нэбэлдэйн дунда хургуулида политэконом тусхайлан шудалха семинар хүдэлнэ. Тэрэннэе энэ хургуулийн багша, КПСС-эй гэшүүн Н. М. Кальцын хүтэлбэрилнэ. Кружокгойд теоретическ хөөрлөгдөнэ, табигдһан асуудалуудыг зүбшэн хэлсэгдэ эдэбхитэйгээр хабаадаг байлэ. Семинарыг хүтэлбэрилгшн болон шагналшад үзэһан материаллаа оронойнгоо болон советсэйнгөө ажабайдалтай холбогдо.

Гадна 1966—67 ондо партийно-ажалын эдэбхитэдэй аймагай партийна хургуули хүдэлһан байна. Энэ бүхмөө 7 хэсгэл үнэгэрэгшлэн, 11 лекци уншалһан, 3 семинар эмхидхэгдһан. Улаан-Үдэ гэрөөдэй дээрэ хургуулинуудай багшанар, КПСС-эй райкомой секретарь болон бусад лекци уншалһан.

СОВЕТ ЭРДЭМТЭД—ПОЛЬШЫН ЭРДЭМ УХААНАЙ АКАДЕМИИН ГЭШҮҮД

ВАРШАВА. (ТАСС). Польшын Ардай Республикын Гүрэнэй Совет хари гүрэнүүдэй 14 эрдэмтэдэ Польшын эрдэм ухаанай академийн гэшүүд болгожо хууһаха гэжэ баталаа. Польшын эрдэм ухаанай академийн гэшүүдээр хууһагда-

Пропагандистнуудай хүдэлмэриг туха хүргэхэ зорилгоор хуралсалтай жэлэй абажа бэйха үдэ хурбан семинар эмхидхэгдһан. 1966 оной октябрь, декабрь, энэ жэлэй март харануудта тинь семинарууд болоо.

Тиньхэдэ марксизм-ленинзмын үндэһон суртал шудалдаг хургуулийн пропагандинстуудта, мүн теоретическ семинаруудыг хүтэлбэрилгшдөө зориулжа, КПСС-эй обкомой үнэгэрэгшэ семинар гэдэнэй шалабаране хото дээшлүүлжэ байгаа. Семинар бүхэнээ пропагандинстууд өнөөдөнгөө дүй дүршэлыг халаа абалсалдаг, тэдэнэй үмэнэ дээрэ хургуулинуудай багшанар, эрдэмтэд, партийн райкомой болон обкомой хүдэлмэрилгшад лекци уншалдаг байгаа. КПСС-эй райкомой политическ гэгээрэлэй кабинет оорынгоо дэргэдэ сэг үргэлжын консультаци эмхидхэдэг, хэрэгтэй болохо литература болон бусад хуралсалтай хэрэгшлүүдээр хангажа байһан ээргэгтэй.

Гэхэтэй хамта политическ хуралсалтай зарим хургуули болон кружогуудай хүдэлмэрилгэе горитой дутуу дулианууд үзэгдһан байха юм. Тиньхэдэ зарим партийна организацинууд хуралсалтай теоретическ хэмжээ дээшлүүлжэ гэжэ оролдодоггүй. Семинар болон кружогуудайнгаа хэсгэлүүдэе шалгалдаггүй байгаа.

Жэжэнь, «Знамя Ленина» колхозой (секретарь И. И. Ефимов), «Искра» колхозой (секретарь В. И. Петров) партийна организацинуудыг хараад үзэе. Энэ коммунистуудай хуралсал муугаар эмхидхэгдһан байгаа. Юб гэхэдэ, хэсгэлүүд ходо талһалдаг, болоһые халаа тэрэндэнь тон үсөөн хүнүүд эрэлгэһэн. Пропагандистнуудай хэсгэлдээ муугаар бэлдһан дээрэһэе боложо, хуралсал тон һонигүйгөөр үнэгэрэгш байгаа. Дээрэ дурсагдаһан партийна организацинууд халаа коммунистууд болон пропагандинстуудай үрда ёһотой эрилтэ табига шалаагүй, хэсгэлдээ хайнаар үнэгэрэгшын тула ямарһыг хэмжээ абаагүй байшоо.

Дүн гаргалгын хэсгэлүүд аймагай коммунистуудай политическ хуралсалтай ямараар үнэгэрэгдһэнь элзүүлэе. Эрхим хургуулинуудай, кружогуудай болон семинаруудай хүдэлмэрин дүй дүршэл, олол аргануудыг саашаадаа үргэнөөр хэрэгшлэе ушар тухалаа тоологдоно. Тэрэ ерэхэ жэлэй хуралсалта хайн нүлөө үзүүлжэ байна ха гм.

Ц. ЗАМБАЛАЕВ, КПСС-эй Мухар-Шабэрей райкомой политическ гэгээрэлэй кабинетэе даагша.

АЖАХЫН РЕФОРМЫН БОДОТО БЭЛЭЛ

БҮХЫ СОВЕТ АРАД партийн ЦК-гай сентябрийн Пленумой, КПСС-эй XXIII съездын шийдхээринуудыг бодото дээрнэ бөөлүүлжэ байла.

Октябрьска районий промшленна предприинтуудай хүдэлмэрилгшдэй хамтын, мүн партийна организацинуудай нэмэлтэ партийна суглаанууд дээрэ парин хараалһан шухала хэмжээнүүд зүбшэн хэлсэгдһэн, талһани бөөлүүлжэ арга зам хараалһан юм. Энэ асуудал зүбшэн хэлсэгдэ районий 3 мянга үлүүтэй хүн хабаадалсаа. Үйлдэборинэ нарижуулан хайжаруулха, ажалтай бүтээсэ дээшлүүлжэ, продукциин шанар хайжаруулха, оорын үнэ сн хамаруулха асуудалаа зориулагдаһан хоёр мянга гаран дуралһан оруулагдаһан байгаа. Ажалшадтай оруулаһан ала дуралһануудыг үйлдэборинэ нэбэрүүлхэдэ, яадагш 300 мянган тухайг үргүнэй мүнхэн арь-балагдаха болоо.

Сентябрийн Пленумай хараалһан ажахын реформо бодотог бөөлүүлхын тула экономикой хайн мэдэхэ, шэнэ, түрүү дүй дүршэл үргэнөөр нэбэрүүлжэ шухала. Тиммэнэе районий промшленна предприинтуудта экономическ хүдэлмэри хайжаруулагдаа. Продукци голлодоггүйгөөр, гэдэргэнь бусаалтагүйгөөр, гэдэргэнь продукци үзэр бүхэнэй тоо бүрихэлдэ абаха гурим түргэнөөр нэбэрүүлгэдэжэ эхилэе. Тусбэлгын-экономическ талһагууд, экономическ шэнжэлтэ хэтэ бюро, техникеск талаараа баримталагдаһан нормо зохиохо бюро, ажалыг эрдэм ухаанай ариалтын ёһоор эмхидхэхэ лаборатори болон нийтн бусад организацинууд тусбэлгын, экономическ урмашуулгын шэнэ гуримда орохо бэлдхэл нарин ниятаар хаха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалһана.

Хаа хаанагүй үргэнөөр абуулагдажа байгаа эмхидхэлэй хүдэлмэри үрэ дүнгөө харуулаа гэхээр. Нёдондо бүхы район дээрэ абажа хараа хаа, ажалтай бүтээсэ түсөөр хараалдаһанһаа 2 процентээр, харин энэ жэлэй табара соо 6 процентээр дээшлүүлгэдһэн байна. Продукциин оорын үнэ сн хамаруулһан ашаар 1944 мянган тухайг үнэгэрэгш хэсгэдэ. Табан жэлэй үнэгэрэгш энэ болзоо соо 13,8 мянган тухайг үнэгэрэгш, тиньхэдэ тэрэнэй 22 процент түсөөр гэдэу абаһан болоо.

Районий промшленностиин тулһан түрүүлхын үрэ дүн аһала хайн. Харин тэрэгээр һа-

наагаа амархаар бэмэ. Нийтн үйлдэборинэ ашаг хэтэй болгохо, предприинтуудай экономикой хууһаха зорилгын табигдаал байһан мүнөө үдэ бии байһан арга боломжо элзүүлжэ, зүбөөр хэрэгшлэе гэжэ тон шухала. Преприинтуудай партийна организацинууд, бүхы хүдэлмэрин шэд ажахын шэнэ реформо бөөлүүлжэ бэлдхэл хэнэ, арга боломжыг элзүүлэн хэрэгшлэнэ.

Нарин сэмбн фабрика байгша оной январьһаа тусбэлгын, экономическ урмашуулгын шэнэ гуримда оронхой. Фабрикийн коллектив энэһэн урда горитой

бэлдхэл хэһэн. Үйлдэборингөө гол фондүүдэе хаража үзэһэн, продукци үйлдэборилгыг эхлэхэ арга боломжо тодорхойлһон байна. Хэрбэ 1965 ондо нэгэ мянган тухайг гол фондүүд-һаа 11630 тухайг продукци абаһан байбэл. 1966 ондо 13560 тухайг продукци бүтээгдэе. Үйлдэборин «Буржеле-зобетон» нэгдэлэй 1-дхи филиалтай коллектив гол фондүүд-һаа продукци абагыг эхлэхэн байна. Мелькомбинатай, 6-дахн хилэмэзэй заводой, гэр баргашан комбинатай, ремстройуправлениин коллективтэй үйлдэборингөө талмай, бии байһан тухээрэлгээ ашагтайгаар хэрэгшлэг болоо.

Экономикой шэнжэлхэ, ажахын реформын ариалтэ шудалха зорилгоор экономическ хуралсал предприинтуудта эмхидхэгдһэн юм. Тэрэндэ ажахын хүтэлбэрилгшд, таһаг, пехуудэй начальнигууд, мастер, бригадирнууд хабаадалһана.

Тусбэлгын, экономическ урмашуулгын шэнэ гурим нэбэрүүлхэ талаар түрүүлхын дүршэлтэй болоһон. Республик дотороо эгээл түрүүлшэр энэ гуримда ороһон «Теплоприбор» заводой, үйлдэборин шэнэ гуримар ажаллажа эхлһэн «Электрмашин» заводой, нарин сэмбн фабрикин түрүүлхын дүй дүршэл согсологдожо, дамжуулагдажа байна. Энэ предприинтуудай, мүн Эхэ оройнойгоо бусад фабрикин заводудай дүй дүршэл шудалһын, ондоо предприинтуудта нэбэрүүлхын тула манай гэрөөдэй делегаци Красноярск, Эрхүү, Новосибирск гэрээ ошожо эгэе. Энэ асуудала зориулагдажа

партийн Улаан-Үдн горкомей пленум үнэгэрэгдэе. Делегациин гэшүүн боложо, Новосибирск гэрээ ошоһон байгаа. Тус гэрээдэй предприинтуудай ажалтай танилсааби. Тусбэлгын, экономическ урмашуулгын шэнэ гуримда ороходоо ямар бэлдхэл хэһэн, ямар асуудалда анхарал хандуулаһан тухайн тоошоор хөөрөжэ үгэхэ хүсэлтэйб.

Ажахын шэнэ реформо бөөлүүлжэ эхилхэдэ, экономическые бэлдэхэ асуудала ехэ анхарал хандуулагдаһан байна. СССР-эй Наукануудай академийн

ЛУГАНСКА ОБЛАСТЬ. «Индустрия» совхозой директор, Социалист Ажалай Герой Виктор Георгиевич ПРОКОПЬЕВ Широковско дунда хургуули дүүргэхэ хууһаа, басагадыг ажамай-тайгаа танилсуулжа байна. Эдэ хууһаа, басагад хургуула дүүргэһээр совхоздо ерээжэ ажаллаха юм. Үсгэлдэрэй хургалшад трактор, комбайнуудай жолоо барнжа, станогудай саана зогсожо, фермэ дээрэ хаалиша-наар ажаллаха байна.

ТАСС-ай фотохронико.

уялгаа үлүүлэн дүүргэнэ. Нёдондой энэ үеһнхитэй асуудала, 28 процентээр ехэ продукци бүтээгдэе, продукци наймалха тусбэ 106 процент дүүргэжэ. 100 мянган тухайг ашаг элзэ оруулжа, 30 мянган тухайг мүнхэн шан болгон хүдэлмэрилгшэд хабааһан байна.

Тус гэрээд «Сибсельмаш» заводой олонхи цехүүд тусбэлгын шэнэ гуримда оронхой. «Сибгипротормаш» заводто тусхай ажахын тоосон үргэнөөр нэбэрүүлгэдэ. Тэрэнэй илгэнь юуб гэхэдэ, хүдэлмэрилгшн бүхэнэй үйлдэборин гаргаша бү-

рихэлдэ абтадаг. Хүдэлмэрилгшн хэдэ зэргын гаргаша хэһэннэнь, хамт зэргын продукци бүтээгдэһэннэнь, олзтойгоор гү, али гаргашагаар ажаллаһаннэнь тэрэнэй тусхай дэбэртэ бэлдэжэ байдаг. Нимэ шэнэ оной арга хэрэгшлэхэдэ, предприинтэй экономическ ажал абуулга тодорхой хайнаар элзүүлгэдэ. Гадна хүдэлмэрилгшн бүхэнэй туха нэмэри тодорхойлогдоно, хамтын хайн үрэ дүн тухайха хэрэгтэ тэрэнэй харюусалга, уялга дээшлэнэ.

Тусбэлгын болон экономическ урмашуулгын шэнэ гуримда ороһон Новосибирск гэрээдэй предприинтуудай дүй дүршэлыг манай гэрээдэй предприинтуудта халан абахаар, Тэрэнэй жэжээгээр партийн райком предприинтуудай хүтэлбэрилхыг тусалтай бүхы хүдэлмэрилгшдэй, мастер, бригадирнуудай мэргэжэл шадабарт дээшлүүлжэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулха гэжэ хараалбэ. Ажахын тоосоо зүбөөр хэрэгшлэг Лениний орденоты яхас-консервын комбинатай, нарин сэмбн фабрикин, гэр барилгын комбинатай цехүүд, участогуудта Новосибирск гэрээдэй жэжээгээр тусхай ажахын тоосон нэбэрүүлгэдэжэ юм. Барилгын организацинуудта ажахын тоосоо нарижуулан хайжаруулха асуудал партийн райкомой пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ.

Ажахын шэнэ реформо бөөлүүлжэ хэрэгтэ түрүү дүй дүршэл ехэ урда шаартай. Түрүүлхын үрэ дүн согсологдожо, халан абагша байна. Тусбэлгын болон экономическ урмашуулгын шэнэ гуримда ороһон предприинтуудай хүдэлмэрилгшн танилсажа, түрүү дүй дүршэл халан абалсаха талаар районий предприинтуудта ехэ ажал хэдэжэ эхилэ.

А. МУРАШЕВ, партийн Улаан-Үдн Октябрьска райкомой промшленно-транспортн талһыг даагша.

ҺАЙНДЭРЫЕ УГТУУЛАН

Улаан-Үдэ хотын худалдаа наймаанай эмхидхэлэй хүдэлмэрилгшд алдарт ойн байрай худалдагдэ абаһан социалист уялгануудта бөөлүүлжэ тухаа онсо анхаралаа хандуулан ажаллана. Тэдэнэр арад зоний эд бараа, элзэ хөөдэй хэрэгшлэжэе хангаһында хажуугаар, мүн гэр байра доторой хэрэгшлэ, элзэ мебель, ажахын хэрэгшлүүдэе элзэгээр наймаандаа гаргана.

Ингэжэ байгша оной үнэгэрэгш табарын туршдаа түсөөр

хараалдаһанһаа гэдүүр 850 мянган тухайг баран худалдагдһан. Энэһэ нёдондо жэлэй энэ үеһнхөө нэгэ миллион 467 мянган 500 тухайгөөр ехэ байна.

Тус хотын 74-дхи магазиний коллектив (Директорын нүхэр В. А. Ремезов) байгша оной нэгдэхн кварталтай дүнгөөр Россин Федераци дотор түрүү хургуулиудтай нэгшэ ээлжэ, РСФСР-эй Худалдаанай министрствын болон Гүрэнэй худалдаа наймаанай, эд хэрэгшлүүдэй кооперацийн хүдэлмэрилгшдэй профсоюзай

ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг абаһан юм. Тиньхэдэ 28-дахн магазиний коллектив (Директорын нүхэр П. Н. Кочина) КПСС-эй горкомой, горсоветы дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн. Мүнөө эдэ коллективүүд баһал түрүүлжэ абаһан. Мүн хотын № 17, № 70 магазинуудай хүдэлмэрилгшд түрүүлшүүдэе холо гэгдэнгүй.

Зунай үдэ хотын хүн зонийг хэрэгтэй эд бараа, эдэ хөөдөөр улам хайнаар хангахын тулалда нүүдэл найман, шэнэ ларк, кноскинууд олоор эмхидхэгдэнэ. Д. КОЛМАКОВ.

ТҮРҮҮЛХЭЭР

Ардай ажахын ашаа тээрһон пещалууд хэлэһон минутта болоод эд түмэр замаар ниймэ тиньшэ үнэгэрэгш байдаг. Нимэ нарин нията графикаар түмэр зам ашагдхэ гэгшэ бэрхэгтэй, тои харюусалгатай хэрэг. Гэбшэе Агуу-Ехэ Октябрийн 50 жэлэй ойн хүндэлдэ ажалтай нахтала жагсаһан түмэр замшад абаһан уялгаһаа хайнаар дүүргэжэ байна.

Май нарын хүдэлмэрилгшн дүнгөөр Улаан-Үдн дистанциин 9-дхи участогтай коллектив хамтаа түрүүлжэ, дамжуулгын Улаан тугта хүртэе. Энэ коллектив эрхим ажаллаараа суурхадга болоһон үнийнэй. Коллективэй дүрбэн бригада мүнөө коммунист ажалтай хүндэтэ нэрэ зэргэ зүүжэ абаһа. Гадна ажалын бүтээсэ хараһаа харада дээшлэнэ, хэһон хүдэлмэрилгшн шанар хайжарна. Ингэжэ дурсагдагша дистанциин коллектив аян замда ябаһан поезднуудыг аюулгүй харгыгаар хангахын, абаһан уялгаһаа сүм дүүргэхын түлөө шууд тэмсэнь. М. САВЕЛЬЕВ.

ГУРБАН ҮЕЫН ҺААЛИШАД

Санага нутагай түхэрэн талын баруун хойто захдаа оршодог Шүтэнэй хаалин гүүртэ ерэхэдэнь, үдэһын наран үндэр хадануудай саагуур хордодог, бурхын тэмдэг орошоо. Хээрн бэлнээрнээ һубаридһан үнөөдэй зах харагдаа. Хаалишад ехэл сүлөө зогшгүй, «ээрэ-хэй», «улаадайнууд» нэрлэн дууджа аспрада, яаралтайгаар хаанаа.

Хаалишад хажуугаар хүнэг барихан нэгэ төвдөн яаралгүй-хөөр ахалжа яахынь харахдаа, жара гарамгай түгшн хэ гэжэ тухайлаа, «үнэн хүтэй болго» гэхэн үрөөлөөр хөөрлөөнэй эхи табигдһон. Энэ хушамнай колхоз болохоһоо захалаа, 37 жэлэй туршдаа талһа-гарягуудай хаалишан ябаһан. 82 наһатай Дулма Шагдурова байла. Колхозой правлениин шийдхээрээр пенсидэ гараһан болоһын, хүнтэн сарюу ябаа хадаа, даһан хураан ажалдаа гэр хүргэсөөр ээ байдаг зангаараа юм.

— Мүнөөшье зээ басаган Надингаа 7—8 үнөөе үдэшэ, үлгөө бүри хаалһанаб. Баарһам, залуу басаган, туханаршахаа хаана. Даб дээрэ ажалда башар-тарнь туһалалһанам. Тэрэе гэрэ үнөө хаажа һууһан Дулмажап басаганай ехэ басаганинь юм. Эдэмни намтаа ябалһанаар хаалишад болоо. Басаганайн һүүлээр ээ хүүхдэйнгаа хаалишан болоходон ехэл баяргай, сэдхэлээ хананга ябаһанб,— гэжэ, Дулма хушэн хөөрөнэ.

Зарим хүнүүд үхидүүдэе булгын багша, докторнууд болго-жорхигоор оролдодог. Заримань малаа харууһангүй яажа гэгшэб. Нада зээгэймни хоёр дүүнэр хургуулида, хоёрын хургуулида ороогүй, баганууд ябана. Эдэнь хэн наганинь ямарһыг эрдэмэ хүсөөнэ бээ,— гэжэ хушэн торонгүйгөөр хэлэхэднэ. Үнэндөөшье уг залгамжалһан гурбан үеын хаалишад— Шагдуроватай ажаллаар баярлахаар байла. Дулма хүгшэнэй басаган Дулмажап энэ гүүртн ахалгша

хаалишан. Энэ жэл түрүүлхынхөө тулалдаа 150 гунжыг тухаажа абаа, хамта 6 хаалишад хүдэлжэ байгаа юм. Мүнөө 98 гунжыг тухалһанай. Гунжадаһаа сүүдхээ 4 гаран литр һу хаанад. Дулмажап Шагдурова арбан дүрбэтэйһөө хаалишан боложо, 23 жэлэй туршдаа худалжа ябаа юм. Энэ хуусадаа эжынгаа шүрбэлгэй гарайл «шүнгэ» халан абаһан байха даа. Нада басаганиньшье төбөн, эжынгаа «алтан» гарай хэһыг алаһангүй абаһаа, хаалишан болохо байһандаа ямарһыг нэжэж байхагүй. Гурбан үеын малшад ажал гунжалтай гүүртэе үдэр үдэрөөр түл, наам лэмээжэ, Агууежа Октябрийн революциин 50 жэлэй ойдо зориулжа абаһан колхозойнгоо уялгануудыг үзүргэсэхэ хэрэгтэ ехэ нэмэри боложо байгаа юм. Уг залгамжалһан малшад ажалтай амжалта нутагайнгаа зонийг баярдуулжа байһаннэнь элгэ.

Д. АЮШЕВ, манай корр. Захаамн.

ТУНГА НОГООНОЙ ШЭМЭТ ЭЙДЭ

Олон-Шөбөрэй зүүн хой-
гуурхи үхэн шэрэнги но-
гоон шөнөн ойн оройгоор сай-
ража, орон тойрон нал гэгээтэй
болоод байхад, Бата Иванович
хэрэглээг хоройн үүдэ нэвч.

Угдөөгүүр эрт, нэгэл тогтоомол
хэмдээ бэлшээрлэж гаража бура-
хан үхэрнүүднээ янхал ульгам
дуртайгаар хорёоноо газарлаа
төгүүлэн, шөбөрэй баруун захын
хуягаар руу субшаба. Олон ма-
лай хүлбөө дойнон алдэб жэжэ
шубууд үхэн ногоон соо дэрд
гэлдэн нилдэж, буруунуудыг
сотордуулна. Шөнөн ойн соо
хүхын донгодохонь үлгөөнэй но-
гор агаарта сууралтан дуулдана.

Уинхэнэй шинг нойтон ороогүй
байхалаа хүүлэй арбаад хоногий
урда эхээр адхархан бороо га-
зарай хүрбнэ нилээл хэбтээж,
зүлгэ ногоонийн хайжараа. Мал-
шыг хорёоноо дан холо ошонгүй,
шүүдэртэй ногоо эхэ эхээр зүл-
гажа, зохидоор таран бэлшмэ-
бэ.

Бата Иванович хээрэ мөрбө
амгайгшалжа, хэдэ егь ногоо
зүлгэхнэнь табижархёод, там-
хаа гаргажа носооно. Харахаа
харуу номгон янзын, хүдэр гою
бөөтэй хүн. Мал адуулагшын
ажал хүдэлмэри тухай хөөрлэд-
нэбди.

— Мал хаража ахилээр ар-
бан жал болохоний. Ингээд лэ
Цыпилаа Зандуева нүхэргээсэ

хоюулан жал бүри 130—140
толгой үхэр лаажжа абаад харадаг
зомли. Нуур гэжэ газарта үбэл-
жөөд, зундаа энэ Олон-Шөбөртэдэ
малаа адуулжа зунадагби,—
гээд Бата Бимбаев ахилнэ.

МҮНӨӨ элэнэр ерэхэ намар-
таа гүрэндэ худалдажаа 132
эрэ хашарагуудыг бэлшээн гар-
галуулжа байна. Үбэлдөө эдэ ха-
шарагуудтаа өнхөдлөнгөө сабша-
жа агаан үбнэ, зөлөнкө, нолгоо-
мо, бага зэргэ талха таряанай
зүйл адуулжа, янхал тобир байн
ондо оруулаа.

— Бэлшээрлэ гаргахынгаа
урда шэгнэхэднэй, хашараг бү-
хэн тус тустаа 165—170 кило-
грамм татаа нэн. Тэрэ гэхээр
нара болохонь. Ингээд июнийн
20-хоо хойшо шэгнэжэ үзэхэ-
мнэй. Миний ханахад, үе соо
үхэр бүхэн шэгнүүрээ эгээл доо-
гуур абахада 850—900 грам
намээгээ ёһотой. Илангала энэ
июнийн гарахангаа хойшо хаша-
рагууд тад ондо боложо, мон-
сойлдожо эхилээ даа,— гэжэ
малшан хүмүүтэй.

— Хашараг бүхэнэй шэгнүүр
сүүхэдээ хэдэ шэгнээр нэм-
мээхэ зорилготойбта? — гэд
асуубаб.

— Юрлоо, тэрэ сүүхын нэгэ
килограммнаа бага бөлшээр нэм-
мээхэ гэсэннь хүргэхэ аабза-
бди гээд ханагнаб. Хэрбээ хаша-
рагуудтай хабар бэлшээрлэ га-
рахадаа тус бүридоо нэгэ цент-

нер 70 килограмм татажа бай-
гаа хаа, намар, сентябрь соо гү-
рэндэ тушаахаднэй булта гүр-
бан центнер болохон байха ёһо-
той юм. Зунай бэлшээрлэнуу
үдэр соо үхэр бүхэнэй шэгнүү-
рыг 100 килограммаар эхэ бол-
гохо зорилгыг дүүргэхэ байха-
бди таа,— гэжэ Бата Иванович
энэнийн үнийнэй сэлхэлээ
шинхэхэрхнэн янзатай батаар
хэлэнэ.

Төөдшье ингэжэ хэлэхэдэ,
энэ хүмнэй ханаангаа абаад,
аман байнал гээд дуугараагүй.
Бата Бимбаевтан буруу, хашара-
гуудынгаа шэгнүүр зунай сагта
эхээр нэмээжэ, таргалуулжа ша-
лааг гэжэ «Эрдэм» совхозой зон
үнийнэй мэдэхэ. Нёдоншынэ зун,
намарай бэлшээрлэнуу үлэ үхэр
бүхэнэй шэгнүүр сүүхын дунда
зэргээр 980 граммаар нэмээжэ,
хашарагуудаа бултын гурбан
центнер татаха болгожо, гүрэндэ
тушаагаа нэн.

ЭНЭ МЭТЭЭР хөөрлэднээр
байтарнай нараншье дээрэ-
хэн гаража, ой мөлон соогүүр
элдэб үнгын шубуудай дуун за-
лэжэ, сэлмэг байхан үдэр боло-
хын ахи тайаад байба. Энэ үлэ
халан ээрлэ мори унахан ар-
баад наханай басагахан манай ха-
жууда туласа гүйлгэжэ ерөө.

— Баабай, ошожо сайгаа ууг-
ты. Би хашарагуудаа харан бай-
хаб,— гэб басаган.

— Тингын даа. Нэгэ хэм бо-

лоод, малаа доошонь голдо
оруулжа уналаарайгы. Мүнөө
гэртээ ошоноор Мишье эльгээ-
хэб,— гэд Бата Иванович гэр
тээшээ хатаргана.

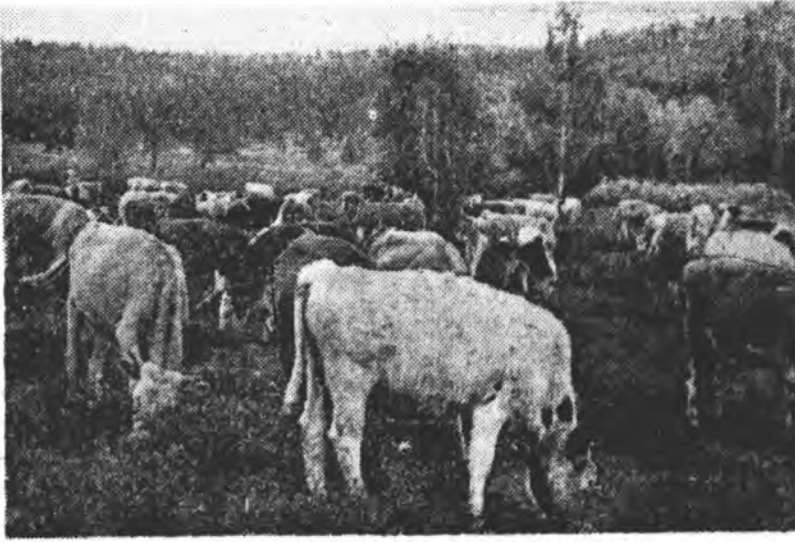
— Эдэ үхбүүдэй үгы хаа, нү-
хэртээ хоюулан тухашархал нэм-
ли. Бэлшээрлэнуу хуу оймоной
заха, соорхой соогүүр аад, ходел
адуулжа байгаагүйдэ, хашара-
гууд хараглангүй нэгэ тээшээ
арилшаа бшуу. Энэнийе дү-
раарнь зайлгаа наам, ёһоор бэл-
шэнгүй, гардигатараа гүйлгэхэл.
Хэрэгтэй газартань хайса тогтоо-
жо адуулаагүйдэ аргагүй. Энэ
лолоохидоо хуралда Сосагмаа
басаган табалдхын Миша хү-
бүүн хоёрнай хургуулихаа тара-
наар мал адуулалсажа, эхэ туна
хэнэ. Мүнөө адэндээ үхэрөө ха-
руулаад, өөрөө гүүртнэгээ саб-
шалан уналаб. Баһал үбэл бо-
лоходо ондоо мал тушаажа аба-
хаднэй үбнэн эхэ хэрэгтэй ха
юм,— гэжэ Бата Бимбаев хөөр-
нэ.

Тус гүүртэдэ дүтэхэнэ Га-
тын аха — коммунист Дондок
Иванович Бимбаев баһал зуу га-
ран эмэ хашарагуудыг бэлшээн
таргалуулжа байнхай. Аха дүү
хоёр хоорондоо мурсын ажалла-
жа, зунай бэлшээрлэнуу 100 үдэр-
тэ үхэр бүхэнэй шэгнүүр 100
килограммнаа бага бөлшээр нэм-
мэхын түлөө тэмсэнэ.

М. НАМЖИЛОВ.
Мухар-Шөбөрэй аймга.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бэрх малшан Бата Иванович БИМБАЕВ.

Элбэг уһатай бороогой хүүлээр шүүдэртэ нороһон зөөлхэн ногоондо үхэрнүүд атарлан бэлшэнэ. Автарай фото.

Соведүүдэй хүдэлмэри

ДЕПУТАДУДАЙ ОРОЛДОЛГООР

Үнгөрөгшэ хунгалтаар манай
омоний Советдэ 61 депутат хүн-
агаа бөлэй. Тэднээр уулгала
цэхитэй шударгы дүүргэнэ.
Ажалдаа хайнаар хандагдэ хоёр
үн тухай хөөрхэ хүсэлтэйб.

Григорий Данилович Чергенов
— жара нэгтэй, пенсионер.
Дээ хоолой, хүдөө ажлын про-
дуктуудыг бэлдэхэдэ эмхи-
үүдтэ хэдэн арбаад жал хүдэл-
мэ. Мүнөө пенсидэ гарабшье
ини хуудатгүй, ажал хүдэлмэ-
нээ оролдосотой байнаар. Тин-
гэ дээрээхнэй үнгөрөгшэ хунгал-
ын үлэ тэрэний Харан тосхо-
нй 26 6 округоо Советийнэй
путат болгон хунгалан юм.

Григорий Данилович окру-
йногоо хунгалтадай захилыг
эл болзоргонь дүүргэдэг, тэд-
эйнгээ урда ходо тоосодог байна.
Ажхан суглаан хэдэ үйлсн
омитет амхидхэдээ, түрүүлг-
ээрнэй али бүхы хэрэгтэ шудар-
мы Талхай Бальжонхын Арда-
мыг хунгаа. Энэнийн сомоний
ринг сээрбэ сахиха, тосхоно
олбосон түхэлтэй болгохо, модо
рууллаха, ажалшадай үмсын
ал харууланха хэрэг амхидхэхэ
эрэгтэ ходо тунхалд хүн.

Ушөө нэгэ ондоо хүнийн абаад
гэе. Хазибэ Алевина Ах-
тепова—аймагай ЗАГС-ын та-
гыг даагша. Инитын хэрэгтэ
дратайгаар, үхэлтэйгээр хан-
даг. Тэрэний эдхөөр хуушай
байндэрнүүд шэнэ, мүнөөнэй
эммунис удахтай болгодог,
зоной зүрхэ татахаар үнгэргэ-
нэ. Үхбүүдэй түрхэн үдэр,
хуушуудай гэрлэжэ, шэнэ со-
ет булын бин болгодо шэнэ
во гуримаар үнгэргэгдэдэг.

Хазибэ Алевина мүн лэ манай
өвөдэй депутат юм. Бүхы шийд-
лэхээр асуудалнуудыг хайн
удалжа, дуралдхала оруулдаг.
Путат үйлсэлэнь комитет ам-
хидхэдээ, даһан айлуудын
0 модо ургуулаа. Байхан Тура-
й совхозой хүтэлбэрлэлтэй
хөөрлэжэ, хүдэлмэриншэдэй үм-
ын малай үйлсөөр юбуулгата-
хын тула шухала тухай хорёо
аруулха гэбэ.

Манай сомоний эдэхитэй де-
путадуд тухай богондор хөөрхө-
лэ мэдэ байна. Тэдэрэй жэшээтэ
жал бусадшье хунгалмануудта
уһатай байха гэжэ ханаглана.
Д. ЭРДЫНЕЕВА,
Тунхэний Хэрэвэй
сомоведэй түрүүлэгшэ.

Нютагай аршаануудыг зүбөөр ашаглай!

БАГШАНАРНАЙ БАЙНААР АМАРХА

ЗУНАЙ байхан үеэр баг-
шанарай амарха сагын т-
лалдаг. Балшар бага үетэний
классхаа класта оруулхын,
ухан мэдсэнь үргэдэхын
тула хэдэ эхэ оролдого хэмээл
гаргагданбай даа. Эгээл тинимээ
зундаа байнаар амарха, амарал-
тынгаа сагы ашатай тунатай-
гаар үнгэргэхэ гэжэ багшанарай
зайлашагүй зорилго болоно.

Юруунын багшанарай яажэ
амархыа байнхай тухай энлэ хэ-
лэхэм.

Багшанарыг хүюу сэнгэли-
гээр, хайнаар амаруулха бэлд-
хэл түлэг дундаа абажа байна.

Недондо профсоюзай обком 540
түхэргэй туһаламжа үгөө нэн.
Тингэжэ 40 гаран багшанар ама-
руулагдаа бэлэй.

Аймагхан дала модоной зайда
Маарта гэжэ үзэхэлэн гоё га-
зар бин юм. Эндэ багшанарай
амардаг газар бин болгогдонхой.
Маартага «Поледа» колхозой ма-
дээдэ байдаг. Түрүүлэгшэнь не-
дондо энэ ушарыг хүрөөр ураг-
ша абажа, байра байдалаар хан-
гаха хэмжээ юбуулга хараалаа
нэн. Тингэжэ Цыренжаповай
оролдолоор багшанарай байха
гурбан гэр, ваннтай байра үг-
төө бөлэй.

Зосохинь будаха, сагаала-
ха, сөөрлэхэ хэрэгтэ Мужыхын
дунда хургуулын директор нүд-
хэр В. Цырендыков ахаралаа
хандуулан, мүн стол, стулуу-

дые оложо үсгэн, дэрэ дэлхэр
асаруулан байгаа.
«Поледа», «Коммунизм»,
«Дружба» колхозууд үнэгүй сэн-
гээр бу, мяха багшанарта ху-
далаа хан.

Багшанар амарнаһынгаа тү-
лөө оройдо 27 түхэргэй 58 мүн-
гэ түлөө бэлэй. Тинхэдэ проф-
союзай гэгшүүд минл 12 түхэргэй
60 мүнгэ түлээн юм.

Багшанар хайнаар амарха
дүүрэн арга боломжотой байнхай.
Сагаа һонирхолтойгоор үнгэргэ-
хын тула волейбол, даам, ша-
тар гэхэ мэтэ хэрэгсэлүүд ху-
далдан абтан байгаа.

Мүнөө жал Маараттын ама-
ралтын байрада дүшөөд багша-
нар амаруулагдахаар хараалаг-
данхай. Бэлдэхэлэй хүдэлмэри
түлэг дундаа юбуулагдажа бай-
на. Недондойнхидоо үшөө үлүү
хайн байдалда амаруулахаар тү-
сэлбэгдэ.

Арба гаран багшанарай зари-
манийн аяншалтын пүтөөкөөр
аха дүү оруултаа олохо, нүгөө-
дүүлхын энэ оройногоо түүхэтэ
горуудуудай аяншалха юм. Ехын
газарай курьортнуудта арбаад
багшанар зүлгээгдэхэ.

Хүнэй бөө махабдта аша ту-
һатай эм домто аршаан булагуу-
дан манай Юруунын район олон.
Нэгэ хэмшнь дурсалхынь бо-
лохо. Хэр уһаа хойшо хүнүүдэй
амардаг, торхоло оролог М,на-
хэйн, Дабан горхонхой, Хуэй,
Хүрэттын, Ангиртын, Ута нуурай

аршаанууд хотын үбшэндэ, юр-
га хээрээ шархиралда, эхэнэрэй
үбшэндэ, уушханай хангаданда
туһатай байнаараа нютаг зондо
мэдээжэ болонхой.

Гэгшэнь эдэ аршаануудта
хайн гэр байра хүсэд бариглаа-
гүй, ажалшадэй ёһотойгоор
амарха байдал хангаддагүй. Энэ
ушарыг аймагайнай тушаалта
харада абаха бээ гэжэ найлаха
байнабди.

Ганса Мааратта бэшэ, мүн
бэшэнь аршаануудта хүн зон
манай багшанартай хайнаар ама-
раг лэ гэжэ хүсэгдэхэ байна.

Ц. НИМАЕВА,
Юруунын багшанарай
профсоюзай райкомой
түрүүлэгшэ.

2.

ушарнуудыг хайнаар ойлгохо, тухай далалтай болохо бшуу.
Эхин классей хуралсал-хүүмүүжүүлгын хүдэлмэри үндөөрнэй
хайжаруулха туршалта СССР-эй Педагогикын эрдэмэй академин
теорин ба педагогикын түүхын институттай хүүмүүл болон
хүжэлтэ шажалдэ лаборатори бүри 1957 ондо хэмжэ эхилэн
юм. Үхбүүдэй юрэнхы хүжэлтэдэ хуралсалтай түлөө бүри эхэ
болгохо шөглөл—туршалгын хүдэлмэрин гол зорилго болоно.

Туршалгын гурим эхин хуралсалтай заншалта онол аргаһаа тал
ондоо, хуралсалыг үлүүс эхээр хүнгалдхын байна. Программаны
дунд тун бага материалтай, ном соохи даабринүүднэй дан хүнгэн.
Узһэн юумнүүдээр оло дахин адирхуу дабталганууд хөглэдэг.
Теоретическэ мэдэсэн гэхэ гу, али байгалийн, хэлэний, математи-
кын болон бусад предметүүдээр үгтэхэ зарим нэгэ ойлгохо жирий
һуури эзэлхэхэ гадна, бүхыдөө орлогонин, тоо боллогын үйлэ-
нүүдэ шухала арга шадабаридэ зориулагдажа юм.

Манай туршалгын гол ёһо гуримуудай нэгэнийн хүшэр бодол-
гонуудта даххан хургалга болоно. Хургалтад таһалгарайгыг ухаалан
бодохо хүдэлмэри хэмжэ, эрдэм мэдэсын эшэ үндэһэ ойлгохо, дадал
шадабаритай болохо.

Теоретическэ эрдэмэй шиндэхы үүргыг лабан баталдаг ондоо
гол ёһон дээрэ хэлэгдэхтэй нягта холбоотой юм. Эхин хуралсалда
хабаатай манай ёһо гурим заншалан онол аргаһаа ямар илгатай
байланинь имэрхүү баримтануудһаа элээр шалгарна. Нэмэлтэ,
хороолго ба тоо боллогын бусад үйлэнуудыг дүүргэжэ хураһын ту-
ла үхбүүд нэгэдахи класта байхадэ олон тоото үпржэний хэлэг
юм. Тэдэнийн дунда имэ даабринүүд байдаг: нэгэн соонь 3+2,
нүгөөдэ соонь 2+3 гэхэ мэтэ. Үхбүүд эдэ тоонуудыг оло дахин
нэмээд, һүүлэй һүүлдэ 3 дээрэ 2-е нэмэхэдэ (3+2), 5 болохо, 2
дээрэ 3-е нэмэхэдэ (2+3), баһал 5 болохо гэжэ хадуун абадаг.
Тинхэдээ тоонуудай һуури нэлэгдэбшье, дунгын хубилдаггүй
(переместительнэ) ёһо гурим тухай үшөө юушье мэдэнгүйгөөр, тоо
боллогын үйлэнуудын зүлөө дүргүрэн ха юм.

Ингэжэ туршалта хэмээд, нэгэдахи классай үхбүүд нэмэлтэ,
үхэлгын переместительнэ ёһо гуримтай, тоо боллогын компонентнэй
нэрэнүүдтэй танилсадаг, мүн ондоошье юума мэдэжэ абадаг байна.

Үхбүүдта тоо боллогын ёһо гуримуудыг гансата халажэ үгэдэг-
гүй, харин тоо боллогын хайшан гээд бодогдоны тэдэр өнхөлөө
адалган хаража, ухаалан тайлбарилдаг юм. Багшань 4+5, 5+4;
6+1, 1+6 гэхэ мэтэ бодогдоныг үгэхэлөө, эдэний үр дүнгүүдэ
өөһөнтэй жэшүүрхэ гэжэ оролддог байна. Үхбүүд зэргэсүүлһэн
даабри бүхэнэй харюу (суммань), дунгын али гэжэ ажалан.
«Зүб лэ ажаглаат, зүгөөр тоонуудай һуурын нэлэгдэбшье, дүн-

Бадарха замаа олоһон.
Баярай согые мандууһан.
Баатар дайшалхы зоригтой
Баян Монгол жаргалтай.

Эрдэ Монгол хоёрой
Зотэй түгэлдэр алдаршахадэ,
Орон нутагай үзэхэлэн
Ушөө гоёор тодорно.

(Ц. ДАМДИНСҮРЭН).

Байгша оной июнь һарын 20-ной
үдэлхэн манай оперо, баледий
театрай дэргэдэ хүн зон эхэ олоо-
роо сугларанхай; «үдүү билет бин
гу» гэдэн, бөө бөөһээ асуулжа
байгаа нэн. Энэ ямар ушартай
нэм гэгээ, манай республикада
аха дүү Монгол Арал Уласай
Д. Нацагдоржийн нэрэмжэтэ дра-
мын театр айшалан эрээд,
«Овод» гэжэ зүжэг харуулхыа
байгаа бшуу.

Хойто үдэрнэй мүн лэ тон имэ
нэн. Монголой драматург Д. Нам-
дагай бөлшөн «Шэнэ байшанда»
гэжэ зүжэг табидаба.

Зохёолшо бүтээл соогоо мүнөө-
нэй үеын хүнүүдэ, тэдэний һа-
на сэлхэлтэй байгалие эхэ то-
до гүнзэггүйгөөр харуулаа гэжэ он-
солон тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Шэнэ байшанда ондо ондоо хү-
нүүд байра абаад орохо юм. Тэ-
дэний дунда композитор, эмшн,
нягталан бодогшо (экономист) гэхэ
мэтын бөө бөө огто танихагүй,
янаа бүрийн хүнүүд байлсаха юм.
Эмшанийн — залуу басаган
(Цэцэг).

Нягталан бодогшонь — наһа-
жаал хүн (өөрөн хамгитай);

Композиторын залуу бэшэ
мүртөө, хамганһаа халаһан хүн.
Эмша басаган уран хайшалан
бүлгэмэй ажал хүдэлмэридэ холо-
доо хабаадалсадаг, хүжэм хатар-
та аргагүй дуратай. Ушар тинимэ-
һээ хүршэ боложо түбхнэһэн
композиторай ажалар эхэтэ һо-
нирхоно. Харин тинхэдэ нягталан
бодогшо (өөрингөө хамганай ама-
ралтада гаража ошонон үдэ) тэрэ
залуу басагыг байралаа урижа,
архидуулха гэжэ оролдно.

...Хүжэмшын хамган Мядэгмаа
гэгшэ хунган һөби ябадалтай ту-
ла үбгөөнө хахад, ондоо хүндэ
(жолоошондо) хаданда гарабшье,
амар заяа үзэнгүй.

3.

гын хубилдаггүй гээд хэлэхэ байгаат» гэжэ багшань ойлгуулдаг
байха.

Тинхэдээ хүндэ бодогдонуудта даххан хургалга гэдэг ёһо гурим
хадаа ямаршье хүндэ бодогдонуудыг үгэхэ гэдэггүй, харин ёһо
гуримуудыг ухаалан мэдэхэ, үйлэнуудэй хоорондох холбоо ойлго-
хо абаха далалтай болгохо гэһэн зорилготой. Үхэлгын табилны
багшан болзор соо сээжэлдэхэ баһал хүдэлмэри даабри бээ. Тээд
хүжэлгын талаар үлүү эхэ үрэ үгэхэгүй.

Шанэ гуримай гол үдхэн хэлэ, математика, естествознани,
географи, түүхэ, зураг, дуун гэхэ мэтын бүхы предметүүдэ шуда-
лгын талаар бөөлүүлэгдэнэ. Энэний хуби бүхэнийн хоорондоо
нягта холбоотой байдаг тула, үнэхөөрөө зүб ёһо гурим болоно.

Эхин хуралсалтай туршалгын ёһо гурим хүмүүжэлэй талаар
мүн лэ эхэ урха шартай. Энэнийн гэршэлһэн нимэ нэгэ жэшэ
дурдаг: туршалта хэлэг хоёрдохы классай багшын нэгэтэ үбдэхэдэ,
ондоо багша орондоо ерһөн байгаа. Өөрингөө хуушан далалаар
юрн хоёрдохы класта хабаатай даабри үхбүүдтэ үгдэ. «Эдэний
тон хүнгэн бодогдонууд лэ! Энэ манай хэхэ юумэн үгыл!»—гээд,
Хургалтад шууһан юм.

Багшанар хургалтадһаа хэмээл таатай зохидоор, оролдосо-
тойгоор хүтэлбэрлэхөө гадна, юмэ ойлгохо абадганы эдэхин-
тэйгээр хабаадаг, номоо үзэжэ байхадань, баярлаха хүнхэ, муу-
ларлаха, уйтхарлахынь үдэнх үхбүүдэй аха хүхэр, ханинь болодог
байна.

Нимээр амхидхэгдэн хуралсал үхбүүдэй юрэнхы хүжэлтэдэ
эхэ аша туһатай байдаг.
Манай лаборатори юһэн жэлэй туршада туршалгын ба юрын
классуудай 1.300 хуралсалтай адаламжын, ойн ухаанай, зан зан-
шалай, оюун мэдэрлэй, зоригтой хүжэснэ харуулан материал
суглуулаа. Эдэ баримтануудһаа харахадэ, эхин хуралсалтай шэнэ
гурим хургалтад хүжэлтэднэй заншалта онол аргаһаа үлүү үр-
дүгтөөр түлөөлэг байба. Туршалгын классуудай үхбүүд юрэнхыгөө
ойлгоһон мэдээ шадабарыараа холо үлүү, зарим ушарта аха клас-
суудайхнаашье дээш байдаг байгаа.

Хуралсалтай хэрэг шөнөөр амхидхэгдэнэй ашаар эхин хуралсалтай
болзор хороогоо. Гурбан жэлэй эхин хуралсалтай программа зохиё-
хо, дүрбэн жэлэйхнээ үлүү гүнзэгнэ, үлүү эхэ эрдэм олгохо зор-
илго табилабди.
Эхин хуралсалтай шэнэ гурим мүнөө үе сагай обществын ари-
лгыг хангаханаа гадна, багшанарай хүсэл болотой тахралһаа
Багшанар энэ гурим бөөлүүлн. Хургалтад бүри эхэ артын олгохо
тэдэний хүжэлтэнь улам түргэлдэхэ байха гэжэ байдаг байна.

СОЦИАЛИС МОНГОЛОЙ ХҮНҮҮД

Залуу басаган Цэцэг гэдэгэй
инаг дуран тухайгаа мэдүүлхэ-
днэ, композитор Насанбат өөдэ
абаһагүй, харин лэ хойшонхи хар-
гы замынь заажэ үгэнэ.

Имэ хүнүүдэй хоорондын хар-
илсаан тухай зохёолшо нүхэр
Намдаг угаа гүн шадамараар най-
руулан бэшэ.

Тус зүжэгыг харахадэ, бид-
нэр композитор Насанбатые на-
даһан Монголой аралдай артист
нүхэр Д. Дамдинсүрение эхэтэ
хайшаагабди. Ушар юуб гэхэдэ,
түүрү бодолтой, түбшэн зантай
хүнэй образы алишье талаһаань
тодо хайнаар харуулжа шадаа.

В. Шекспирэй «Лир хаан» гэ-
жэ зүжэг соо хаанай бага басаган
Корделие уржажа ябаа артист
Цэцэггүйгэй шадамар бэрхээр
наадахыг Улаан-Баатарта хараа
бэлдбди. Мүнөө энэ зүжэг соо
Цэцэг гэдэгэй ролийн тэрэ наада-
жа, бидэнийе баярдуулда. Энэ ге-
роинийн уулгата албан ажалһаа
гадна, уран зохёол номуудта, дуу
хүжэмдэ, ажабайдалтай али боло-
хо хайн хайхан үйлэ хэрэгүүдтэ
айха

А. Н. КОСЫГИНАЙ ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

(Түгэсхэл. Эхинийн 1-ээх нүүр)

Нэн түрүүн Израилийн сэрэгүүд элбэрэлгын хилийн саана гаргахыг туйлах хэрэгтэй, энэний үүднээр Дугин Зүүн зүгтэй ой найрамдал бэхжүүлж туйлах асуудалнуудыг харах үзэхэд болоно гэдэг А. Н. Косыгин зааба.

Советскэ Союз болон Америкын Холбоот Штадуудай хоорондох харилсаанууд саашаа даагайж болохо гү, али угы гү гэдэн асуудалдаа харюусаха зуураа, СССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгшэ ингэж мэдүүлэе: Вьетнамда эсэргүү ээрхэг түрмхэй довтолгоо США-гай хэжэ байхан сагта совет-американ харилсаануудай байжарха ябадалаа найдаха болохогүй. Манай харилсаануудыг найжаруулхын тула нэн түрүүн Холбоот Штадууд Вьетнамда даае зогсоохо ёһотой. Энэний үүднээр СССР США хоёрой хоорондох харилсаануудыг найжаруулжа шадаха олон асуудалнууд болон хэмжээнүүд харагдагдажа болохо байна. Тэднэй тоодо экономическа холбоо барисаа, соёл культурын холбоо барисаа хуужоох асуудалнууд, наука болон техникын талаар андалдан абадсаа асуудалнууд оролсохо байна гэжэ биднэр тоолнобди. Манай түрүүлэгшэ хоорондох харилсаанай аша туһаар бусад түрүүлэгшэ сүг хамта үшөө шидхэгдээгүй, дэлхэйн үмэнэ шидхэгдэхээр болоһон томо политическэ асуудалнуудыг шидхэхэ арга боломжонууд олдохо болохо байна.

Вьетнамдахи дайн Советскэ Союз болон Америкын Холбоот Штадуудай хоорондох харилсаануудта нүлөөгөө үзүүлнэ гэжэ тэрэ үргэлжлүүлэе. Тимэ дээрнээ США болбол вьетнам арадта эсэргүү дай зогсохо, өнөөдөнгөө сэрэгүүдэ Вьетнамаа гаргах ёһотой болоно.

Араб түрүүлэгшэ эсэргүү Израилийн ээрхэг түрмхэй довтолгоо хэйн тушаа резолюциин совет проекте Генеральна Ассамблейин баталан абаа гэжэ наа, орон байдлыг горитойхоор түрмхүүлэхэ юм, мүн эрээгүй сагта ээрхэг түрмхэй довтолгоо хэйн наанаат хэн нэгэнэ ланга нэргылэмжэ болохо байна гэжэ А. Н. Косыгин

Италийн бүд нэхэгшэдэй илалта

РИМ. (ТАСС). Өөрингөө эрхмэ хамгаалан бодоһон Италийн 350 мянган бүд нэхэгшэдэй үнэ удаан саг соо үсэд шагнааг аюуллан тэмсэл амжалтаар дүүрбэ. Хамтын нийтэ национальна нэгэн хэлсэл баталдажа, бүдэй промшленностиин эзэд худалмэршадэй салын хүлхые энэ дорно 5 процентээр нэмэхэ болоһон, бүд нэхэгшэдэй салын хүлхыи түрм тогтоохо, ажалал эрхэ байдлыг найжаруулха хэдэ хэдэн эрилтэдэ зүбшөөлөө үгэһэн байна.

Патриодуудай зоримгой сохилто

ПАРИЖ, июнның 26. (ТАСС). Англиян колонито дарлалта, мүнжэлгөө Урда Аравие сүлөөлхын тулоо тэмсэгэ байһан Аленай патриодууд Америкын «ЭССО» гэдэг нефитин компаниин барилгануудыг томо үхэр буугаар дахинаа буудба. Нүүдэй 9 хонго соо гэдэ патриодууд турбадхыа довтолжэ, нефть хадгалжа байдаг томо газарыг хандагаа.

Урда Вьетнамай патриодуудай илалта

ХАНОЙ, июнның 26. (ТАСС). Урда Вьетнамай сүлөөлгын сэрэгэй частынууд июнның 24-нэй һүни Тхуакуот провинцида оршодог Заутыгга гэдэг һууринда байһан Америкын авиацины миномётнууд үнэ удаан саг соо буудба. ВНА агентствын мэдээсэлнэй ёһоор, энэ ушар хадгалуулай үедэ Урда Вьетнамай патриодуудай агаарай-сэрэгэй энэ базала хэгдэһэн 8-дахн амжалтаатой довтолгоо мүн болоно.

Энэ довтолгын хүсөөр дайсаппай 50 самолёт ба вертолёт үгы хэгдэжэ, 960 солдат болон офицерууд алуулхын гү, али шархатаһан, дайшхын олон тоото техникэ бута хонгдоһон байха юм.

Гаррисонай мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, июнның 26. (ТАСС). Президент Кеннедиг алуулхын ушарыг мүнхээхмийн болуулаха гэжэ США-гай федеральна засаг шалга ябуулха хэжэ гэжэ Шэнэ Орлеанай округой прокурор Гаррисон мэдүүлэе. «Кеннедиг алаһан тухай бодото баримтыг далайха зорилгоор гэршээршье, мурдгышье федеральна засаг үгы хэжэ оролдон. Тинхэдээ манай мурдгышье яажые наан болуулаха гэһэн Вашингтоний бодото хараа бодол элэрнэ», гэжэ прокурор Гаррисон хэлэе.

Федеральна засагай хэды наад түбэг ушаруулашье наан, би мурдгышье үргэлжлүүлэхэ гэжэ Гаррисон мэдүүлэе.

Эквадорто демокрадууд амжалта туйлаба

ГУАКИЛЬ, июнның 26. (ТАСС). Эквадорой Эл-Оро провинциин урда захадта оршодог Саруа тоодо болоһон муниципальна хунгаалта коммунистууд болон бүд

ООН-ой Генеральна Ассамблейин онсо яаралтай тухай сессия хабаттай асуудалнууд тушаа харюусаха зуураа хэлбэ. Энэ ушар ээрхэг түрмхэйгөөр довтолгоомдо байн хануулга болохо байна.

Хэрбээ ООН-ой Генеральна Ассамблей манай зурадахан шидхэгээрнэ баталан абаа наа, Дугин Зүүн зүгтэй ой найрамдал тогтоохо хэрэгтэ горитой хубитаа оруулаха байна гэжэ тэрэ үргэлжлүүлнэ. Аюулгүйн Совет энэ шидхэгээрнэ бодото дээрнэ бодлуулхын хойноһоо хинажа байхан заагагүй. Хэрбээ али нэгэ талын зүгнөө энэ шидхэгээрнэ дүүргэхээр арсаа гэжэ наан, тэрэн тушаа Аюулгүйн Советээр дамжуулагдан, хэмжээнүүд абтагдаха болоно.

Противоракетна системэ тухай асуудалыг буу зэбсэгтэ бүгдэ нийтээрэ хуриаха тухай асуудалда оруулжа хараха хэрэгтэй гэжэ Советскэ правительствын толгойлогшо хэлбэ.

Ядерна буу зэбсэг тараахагүй тухай дөжөөр тушаа хэлэхэ зуураа, энэ талаар эхэ алхам хэгдэ, энэ асуудал шидхэгтэ ассестон хургахын тула биднэр худалмэрээ үргэлжлүүлхээр гэжэ тэрэ хэлбэ. Советскэ Союз ядерна буу зэбсэг тараахагүй гэжэ оролдон. Мүн Америкын Холбоот Штадуудыг, дэлхэйн бусад түрүүлэгшэ олонхын энэниин хүснэ гэжэ биднэр наанабди.

«Нью-Йорк пост» газетин корреспондентимэ асуудал табина: хуибуудтэйгээ уулзахын тула Советскэ Союз бусахадан Аллилуевадэ зүбшөөл үгтэхэ гү, үгышье наа энэ, Америкадэ хуибуудтэйгээ эрхэдэ зүбшөөл үгтэхэ гү?

А. Н. Косыгин ингэжэ харюусаба: энэнтэй лашарамдуулан, би ингэжэ хэлэхэ хүсэлтэйб. Аллилуева—узал бодолорөө тогтуургүй хүн. Тэрэ хадаа үшнэн хүн, тимхэнэ ондоо гүрнээ эсэргүүтээр таранин өөрингөө политическэ зорилгоор хэрэгдэхэ гэдэн хүнүүд даншье оолдгуйгоор харагдаха байна.

Тэрэнэй эрхэ, ошохо тухай асуудал тушаа хэлэхэ болоо наа, манда тимэ асуудал гараагүй.

А. Н. Косыгин араб оронуудта совет буу зэбсэг

сэг үгэхэ тухай асуудал тушаа хэлэе. Энэ хадаа араб оронуудта ба Советскэ Союзда хабаттай асуудал мүн гэжэ тэрэ тэмдэглэе. Дугин Зүүн зүгтэй ой найрамдал тогтоон байгуулхын тула мүнөө гол шухала асуудал болохо—Израилийн сэрэгүүдэ элбэрэлгын хилийн саана абаашада абадалыг шидхэхэ шухала.

Национально-сүлөөлгын дайн сэрэгтэ Советскэ Союзай дэмжэлэг тухай асуудалда А. Н. Косыгин ингэжэ харюусаба: хэрбээ колонияльна дарлалтыг унагаахын түлөө национально-сүлөөлгын дайн хэгдэжэ байгаа наан, тимэ дайн сэрэгтэ биднэр дэмжэлэг, саашаашье дэмжэлэгдби. Энэ талаар өөртөө сүлөөлхэ гэдэн, колониализмда эсэргүүтээр тэмсэлгэ арадуудтай биднэр ходоодо талархаха байдагдби. Энэ арадуудай талада манай дэмжэлгэ ходоодо байха.

Советскэ Союзай наамжын ёһоор, бүхы оронууд—эхэнь, багашье—дэлхэйн асуудалнуудыг зүбшэн хэлсэлгэдэ, шидхэлгэдэ, тухайлбал, Генеральна Ассамблей дээрэ хабалаха эрхэтэй юм. Хоёр түрүүлэгшэ—Холбоот Штадуудай болон Советскэ Союзай—диктатура дэлхэй дээрэ огто байха ёһотой ха юм, нимэ хараа бодолыг биднэр хэзээшье хубалдахагүйбди.

Аюулгүйн Совет бий. Тэрэ хадаа улсхоорондын ой найрамдал байгуулхын түлөө харюусахатой юм. Тини бүхы арадуудай үмэнэ харюусаха ёһотой. Түрүүлэгшэ хоорондо гарадаг зүрилдөөтэ асуудалнуудыг хаража үзэхэ гол орган тэрэ болоно.

А. Н. Косыгин саашань ингэжэ хэлбэ: президент Джонсонтой хооролдохэ зуураа, биднэр араб оронунтай манай харилсаануудыг юрэдэнь зүбшөөлгөбди. Энэ хадаа Советскэ Союзай ба араб түрүүлэгшэ хоорондох хэрэг мүн. Биднэр араб түрүүлэгшэ хайн харилсаатайбди. Советскэ Союз болбол арабуудай дунда, араб түрүүлэгшэ дунда этгил найдабариха хүртэнхэй, тинхэдэ араб түрүүлэгшэ совет арадай дунда мүн лэ эхэ этгил найдабарихтай юм. Энэ этгил найдабариха биднэр саашаашье бэхжүүлэхэбди.

дэлдэб. Тини Советскэ Союзай ба США-гай хараа бодолтой тэд ондоо байһаниин элэрэе. Вьетнамай Демократическа Республикын газар дайныг бомбодохой болохо, Урда Вьетнамаа Америкын сэрэгүүдэ гаргаат хада Вьетнам тушаа асуудал шидхэгдэхэ байгаа гэжэ совет тала ойгуулан хэлбэ.

Тинхэдэ ядерна буу зэбсэгтэ дэлгэрүүлхэгүй гэдэн улсхоорондын хэлсэл баталха талаар дары түргэн үгээс ойлголтоо наа, гол шухала байгаа гэжэ хоёр талынхид баталан. Хоёрдөөнэй үедэ совет-американ хоёр талын харилсаан тухай нийтэ шонжэлэл хэгдэе.

Юрэнхы дээрэ эдэ уулзалганууд зүбшөөл асуудалаараа Советскэ Союзай ба США-гай правительствануудта али али талын хараа бодолнуудыг жэшэжэ үзэхэ арга боломжог үгэһэн, али али талын наамжын ёһоор, эдэ уулзалганууд аша үрэтэй байха гэжэ сэгнэгдэһэн байха юм.

Бурладай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадионий нааданай талмай дээрэ волейболор «Локомотив» бүлгэмэй спортсменүүдэй зональна мурьсөөн табан үдэрэй туршида үргэлжлэе. Энэ мурьсөөндэ Сибирин, Алас-Дурнын түмэр замудай сугтуулагдаламак командаууд, Улаан-Удэ ЛВРЗ-тэй спортсменууд түрүү һуурин түдөө тэмсэе.

Тон бэрхээр наададаг Зүүн-Сибирин түмэр замай команда мурьсөөндэ табигдаһан байна. Тэрэ команда Улаан-Удэ, Эрхүү, Красноярск, Абакан, Ачинск, городуудай наадаһан наадаба. Энэ команда мурьсөөндэ Сибирин, Алас-Дурнын түмэр замудай сугтуулагдаламак командаууд, Улаан-Удэ ЛВРЗ-тэй спортсменууд түрүү һуурин түдөө тэмсэе.

Тон бэрхээр наададаг Зүүн-Сибирин түмэр замай команда мурьсөөндэ табигдаһан байна. Тэрэ команда Улаан-Удэ, Эрхүү, Красноярск, Абакан, Ачинск, городуудай наадаһан наадаба. Энэ команда мурьсөөндэ Сибирин, Алас-Дурнын түмэр замудай сугтуулагдаламак командаууд, Улаан-Удэ ЛВРЗ-тэй спортсменууд түрүү һуурин түдөө тэмсэе.

МВ-4 ба МП-1 упражнениер Лайанский аймагай В. Зарубин, Ю. Клековкин, Н. Кошелев, В. Дылкин, Н. Морданкина гэгшэдэ буриндэн каманда 926 очко-той болохо, 1-дхи һуури эзэлһэн байна. Эдэ упражнениер 2-дохн һуурида Захаминай аймагай команда гараба.

Мүн АВ-1 упражнени дүүргэлгээр Кабанскийнхид 1-дхи һуури Захаминай мурган буудагшадта аллаа.

Тимхэнэ эдэ гурбан упражненидэ абаһан бүхы очкогойнгоо тоогоор Захаминай команда түрүүлжэ, 1-дхи һуурида гараһан байха юм. Энэ командада мурган буудагшад Ю. Петров, П. Малахов, Н. Щеголев, Г. Елин, Г. Щеголева гэгшэд ороно. 2-дохн һуури Кабанскийн, 3-дахн һуури Зыдин аймагай командаууд эзэлбэ.

МП-1 упражнени дүүргэлгээр эдиршүүлэй дундаһаа 1-дхи һуури Кабанскийн мурган буудагшад В. Котон эзэлһэн байна. Эхэ-нэршүүлэй дундаһаа Зыдин аймагай түлөөлөгшэ Т. Шишмарева түрүү һуурида гараба.

Нэгдэлхи, хоёрдох, гурбадхи һууриуудыг эзэлһэн командаууд дипломмоо шагнагдаһан байна. Тинхэдэ шанда турхуа 1-дхи, 2-дохн һуури эзэлһэн мурган буудагшад дурасхаалыг шанда, жетондо хүртөө.

В. ОЛЬХОВАТСКИЙ.

УЛААН-БААТАР—УЛААН-ҮДЭ—ЭРХҮҮ—УЛААН-БААТАР

Юнның 18-да Монголой Арадай Республикын Сүхэ-Баатарай Ажалай Улаан Тугай орденотой үйлдэбрийн комбинадай велоспедистүүдтэ Улаан-Баатар—Улаан-Үдэ—Эрхүү марш-рудтай старт үгтэһэн байгаа.

Манай ханинар энэ аяншалгаа Арадайнгаа революциин 46-дахн жэлэй, Совет засагай 50 жэлэй ойдо зориулна.

Тэднээр Улаан-Үдэ хүрэтэрхи түрүүлшынгээ 580 километр зайе дурбэн үдэр соо гаталаа. Тинхэдээ Баян Чандаманда, Дарханда, Хяагтада, Новоселенгинскдэ хонголо табинһан байна. Аяншалгада үйлдэбрийн комбинадай шевро арха бол-

босоруулдаг цехэй хүдэлмэрншэд Содном Даваасамбу, Дашдэлэг, Төмөрчадар, Хишгесүрэн, Төмөрхүү, Ням, Содномжам, урилдагшадый командир Дэндэб Табха гэгшэд хабалдасана.

Үйлдэбрийн комбинадай спортсменууд аяншалга хэжэ замдаа орономнай промшленнаа предпринятинуудай физкультурна коллективэй хүдэлмэртэй танилсаха юм.

Улаан-Үдэ хүрэхэдэ эндэ «Труд» ДСО-гой республиканска Советэй хүдэлмэртэй, мүн энэ бүлгэмэй баазатай, спортивна барилгатай танилсаһан байна.

Манай ханинар өөһэднгоо

коллети—«Труд» бүлгэмэй спортсменуудтэ вымпел барюулаа.

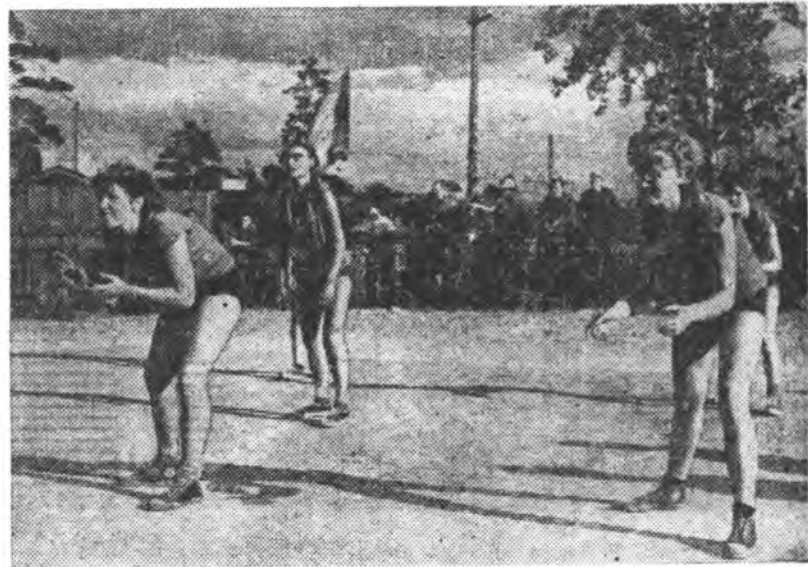
Улаан-Үдэһөө саашанхи Эрхүү хүрэтэрхи замдаа Каменис, Бабушкин, Танхой, Байкальск, Шелехово дайраад, Эрхүү хото орохо юм.

Тэднээр гэдэргээ бусаха замдаа ошон тэрэ газараа тэхэрижэ, Арадайнгаа революциин 46-дахн жэлэй ойн үдэр—июнның 11-дэ Улаан-Баатарта аяншалгаа дүүргэхэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: монгол ханинарнай аянаа үргэлжлүүлжэ ябана.

Л. ХАНДУРОВАН фото.

ВОЛЕЙБОЛ

СЕТКЭ ДЭЭГҮҮР

нояск, Абакан, Ачинск, городуудай наадаһан наадаба. Энэ команда мурьсөөндэ Сибирин, Алас-Дурнын түмэр замудай сугтуулагдаламак командаууд, Улаан-Удэ ЛВРЗ-тэй спортсменууд түрүү һуурин түдөө тэмсэе.

Тон бэрхээр наададаг Зүүн-Сибирин түмэр замай команда мурьсөөндэ табигдаһан байна. Тэрэ команда Улаан-Удэ, Эрхүү, Красноярск, Абакан, Ачинск, городуудай наадаһан наадаба. Энэ команда мурьсөөндэ Сибирин, Алас-Дурнын түмэр замудай сугтуулагдаламак командаууд, Улаан-Удэ ЛВРЗ-тэй спортсменууд түрүү һуурин түдөө тэмсэе.

Тон бэрхээр наададаг Зүүн-Сибирин түмэр замай команда мурьсөөндэ табигдаһан байна. Тэрэ команда Улаан-Удэ, Эрхүү, Красноярск, Абакан, Ачинск, городуудай наадаһан наадаба. Энэ команда мурьсөөндэ Сибирин, Алас-Дурнын түмэр замудай сугтуулагдаламак командаууд, Улаан-Удэ ЛВРЗ-тэй спортсменууд түрүү һуурин түдөө тэмсэе.

Тон бэрхээр наададаг Зүүн-Сибирин түмэр замай команда мурьсөөндэ табигдаһан байна. Тэрэ команда Улаан-Удэ, Эрхүү, Красноярск, Абакан, Ачинск, городуудай наадаһан наадаба. Энэ команда мурьсөөндэ Сибирин, Алас-Дурнын түмэр замудай сугтуулагдаламак командаууд, Улаан-Удэ ЛВРЗ-тэй спортсменууд түрүү һуурин түдөө тэмсэе.

МВ-4 ба МП-1 упражнениер Лайанский аймагай В. Зарубин, Ю. Клековкин, Н. Кошелев, В. Дылкин, Н. Морданкина гэгшэдэ буриндэн каманда 926 очко-той болохо, 1-дхи һуури эзэлһэн байна. Эдэ упражнениер 2-дохн һуурида Захаминай аймагай команда гараба.

Мүн АВ-1 упражнени дүүргэлгээр Кабанскийнхид 1-дхи һуури Захаминай мурган буудагшадта аллаа.

Тимхэнэ эдэ гурбан упражненидэ абаһан бүхы очкогойнгоо тоогоор Захаминай команда түрүүлжэ, 1-дхи һуурида гараһан байха юм. Энэ командада мурган буудагшад Ю. Петров, П. Малахов, Н. Щеголев, Г. Елин, Г. Щеголева гэгшэд ороно. 2-дохн һуури Кабанскийн, 3-дахн һуури Зыдин аймагай командаууд эзэлбэ.

МП-1 упражнени дүүргэлгээр эдиршүүлэй дундаһаа 1-дхи һуури Кабанскийн мурган буудагшад В. Котон эзэлһэн байна. Эхэ-нэршүүлэй дундаһаа Зыдин аймагай түлөөлөгшэ Т. Шишмарева түрүү һуурида гараба.

Нэгдэлхи, хоёрдох, гурбадхи һууриуудыг эзэлһэн командаууд дипломмоо шагнагдаһан байна. Тинхэдэ шанда турхуа 1-дхи, 2-дохн һуури эзэлһэн мурган буудагшад дурасхаалыг шанда, жетондо хүртөө.

В. ОЛЬХОВАТСКИЙ.

рэтэр Симферополь городто болохо юм.

Улаан-Удын ЛВРЗ-тэй волейболистнар найзаар наадаба. Энэ команда хоёрдохн һуури эзэлһэн байна. ЛВРЗ-гэйхид бүхы наадаа шүүгдэнгүй үнгэргэжэ эрэнхэй аад, финальна уулзалта дээрэ Зүүн-Сибирин түмэр замудай командада 14:16 тоотойгоор шүүгдэшоо. Гурбадхи һуурида

Эрхүү, Красноярск, Абакан, Ачинск, городуудай наадаһан наадаба. Энэ команда мурьсөөндэ Сибирин, Алас-Дурнын түмэр замудай сугтуулагдаламак командаууд, Улаан-Удэ ЛВРЗ-тэй спортсменууд түрүү һуурин түдөө тэмсэе.

Тон бэрхээр наададаг Зүүн-Сибирин түмэр замай команда мурьсөөндэ табигдаһан байна. Тэрэ команда Улаан-Удэ, Эрхүү, Красноярск, Абакан, Ачинск, городуудай наадаһан наадаба. Энэ команда мурьсөөндэ Сибирин, Алас-Дурнын түмэр замудай сугтуулагдаламак командаууд, Улаан-Удэ ЛВРЗ-тэй спортсменууд түрүү һуурин түдөө тэмсэе.

Тон бэрхээр наададаг Зүүн-Сибирин түмэр замай команда мурьсөөндэ табигдаһан байна. Тэрэ команда Улаан-Удэ, Эрхүү, Красноярск, Абакан, Ачинск, городуудай наадаһан наадаба. Энэ команда мурьсөөндэ Сибирин, Алас-Дурнын түмэр замудай сугтуулагдаламак командаууд, Улаан-Удэ ЛВРЗ-тэй спортсменууд түрүү һуурин түдөө тэмсэе.

МВ-4 ба МП-1 упражнениер Лайанский аймагай В. Зарубин, Ю. Клековкин, Н. Кошелев, В. Дылкин, Н. Морданкина гэгшэдэ буриндэн каманда 926 очко-той болохо, 1-дхи һуури эзэлһэн байна. Эдэ упражнениер 2-дохн һуурида Захаминай аймагай команда гараба.

Мүн АВ-1 упражнени дүүргэлгээр Кабанскийнхид 1-дхи һуури Захаминай мурган буудагшадта аллаа.

Тимхэнэ эдэ гурбан упражненидэ абаһан бүхы очкогойнгоо тоогоор Захаминай команда түрүүлжэ, 1-дхи һуурида гараһан байха юм. Энэ командада мурган буудагшад Ю. Петров, П. Малахов, Н. Щеголев, Г. Елин, Г. Щеголева гэгшэд ороно. 2-дохн һуури Кабанскийн, 3-дахн һуури Зыдин аймагай командаууд эзэлбэ.

МП-1 упражнени дүүргэлгээр эдиршүүлэй дундаһаа 1-дхи һуури Кабанскийн мурган буудагшад В. Котон эзэлһэн байна. Эхэ-нэршүүлэй дундаһаа Зыдин аймагай түлөөлөгшэ Т. Шишмарева түрүү һуурида гараба.

Нэгдэлхи, хоёрдох, гурбадхи һууриуудыг эзэлһэн командаууд дипломмоо шагнагдаһан байна. Тинхэдэ шанда турхуа 1-дхи, 2-дохн һуури эзэлһэн мурган буудагшад дурасхаалыг шанда, жетондо хүртөө.

В. ОЛЬХОВАТСКИЙ.

Алас-Дурнын түмэр замай команда гараба.

Эхэнэршүүлэй командануудай дундаһаа Алас-Дурнын түмэр замай команда түрүү һуури эзэлжэ, Симферополь городто болохо финальна мурьсөөндэ хабалдасана эрхэ олоһон байна.

Н. НИКОЛАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. ЛВРЗ-тэй командынхид бумбаг тулан сохило байна. 2. Бурладай АССР-эй эхэнэршүүлэй командын наадан.

Л. Хайдуравой фото.

«Прогресс» (Бийск) — «Нефтяник» (Омск) — 0:0, «Селенга» (Улаан-Үдэ) — «Амур» (Благовещенск) — 2:1, «Ангара» (Эрхүү) — «Пурей» (Братск) — 2:0, «Локомотив» (Красноярск) — «Металлург» (Новокузнецк) — 0:0, «Иртыш» (Павлодар) — «Торпедо» (Рубцовск) — 3:1 тоотойгоор наадаба. (ТАСС).

Н о м о й т а г

Улаан-Удын «Тула» гэжэ номой магазинда «Шажанууд мүнөө үедэ» гэдэн библиотекын жагсада нэмэгдэ шэнэ номууд абаба.

М. С. Бельский — «Нудамэ» гэжэ ном. Гүрэнэй политическэ хэбэл, 1966 он. 239 хуудатай. Сөнгын 31 мүнэгтэ. Энэ ном дотор дэлхэйн эддэ оронудта дэлгэрһэн иудейскэ шажан тухай хэлэгдэнэ. Тэрэн дотор догматика баримталга, бурханда шүтэлгэ,

саягай уларил

Улаан-Удын авиагетстанциин мэдээсэлнэй ёһоор, мүнөөдөр республика доторнай, нлангаа хойто районуудта үүлэтэй байха, зарим газарта бороо орохо. Зүүн тээхэе һулахаһан халхила. Байгал хандар 11—16, бэшэ нутагуудта 17—22, Улаан-Үдэдэ һүнииндөө 7—9, үдэртөө 19—21 градус дулаан байхаар хүлээгдэнэ.

Редакторай орлогшо

М. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-ҮДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 66-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 62-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабесльков — 67-81, информация — 34-05, общественная приёмная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография Управления по печати при Совете Министров Бур.АССР.

Н-04516. Зак. № 427.